МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Вченою радою ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»
протокол №____від _____2016 р.
Голова Вченої ради, ректор
_____В.І.Смоланка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	08 «Право»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	082 «Міжнародне право»

Ужгород-2016

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 082 «Міжнародне право» розроблена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту».

Програма відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та шостому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Укладачі програми:

1. Динис Георгій Георгійович, к.ю.н. (міжнародне право), доцент, завідувач кафедри міжнародного права ДВНЗ «Ужгородський національний університет» проф. кафедри .

2. Ковальова Марина Віктрвна, к.ю.н. (цивільне право, цивільний процес, сімейне право, міжнародне приватне право), доцент, доцент кафедри міжнародного права ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

3. Колотуха Іван Олексійович, к.ю.н. (міжнародне право), доцент кафедри міжнародного права ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

4. Свида Тетяна Олександрівна к.ю.н. (міжнародне право), доцент кафедри міжнародного права ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

5. Котляр Ольга Іванівна к.ю.н. (міжнародне право), доцент кафедри міжнародного права ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (голова групи).

1. Вступ

Метою освітньо-професійної програми є забезпечення оволодіння студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 082 «Міжнародне право», відповідно до шостого рівня за Національної рамки кваліфікації.

Освітньо-професійна програма використовується під час:
- ліцензування та акредитації освітньої діяльності, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розробки навчального-плану, програм навчальних дисциплін;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» і встановлює:
- обсяг та терміни навчання бакалаврів;
- загальні компетності;
- професійні компетентності за спеціальністю;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми.

Освітньо-професійна програма використовується для:
- складання навчальни планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів здобувачів;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- зовнішнього контролюякості підготовки фахівців.

Користувачі освітньо-професійної програми:
- здобувачі ступеня бакалавра, які навчаються в ДВНЗ «УжНУ»;
- викладачі ДВНЗ «УжНУ», які здійснюють підготовку бакалаврів зі спеціальності 082 «Міжнародне право»;
- екзаменаційна комісія спеціальності 082 «Міжнародне право»;
- приймальна комісія ДВНЗ «УжНУ».

Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри ДВНЗ «УжНУ», що здійснюють підготовку фахівців ступеня бакалавра спеціальності 082 «Міжнародне право».

Нормативні посилання. Освітньо-професійна програма розроблена на основі таких нормативних документів:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 // Відомості Верховної Ради. – 2014. - №№ 37, 38.
2. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 р. № 266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006,. – 35 с.
5. Сучасні підходи щодо побудови освітніх програм: Методичні матеріали / Укладачі: Холін Ю.В., Кравцов С.О., Маркова Т.О. – Харьків, 2014. – 36.с.
6. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: Монографія /Ю.М. Рашкевич. – Львів: Вид-во Львівської політехніки,2014. – 168 с.
7. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / В.М.Захарченко, В.І.Луговий, Ю.М.Рашкевич, Ж.В.Таланова / за ред. В.Г.Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріорітети», 2014. – 120 с.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Підготовка Фахівців з міжнародного права високого рівня, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками з міжнародного права та які здатні застосовувати отримані знання в наукових дослідженнях та професійній діяльності

Обсяг програми

240 кредитів ЄКТС

Нормативний термін навчання
3 роки 10 місяців

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання запрограмою, і вимоги до професійного відбору вступників.

Освітньо-професійна програма. Орієнтована на здобуття студентами професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності.

Навчання за програмою проводиться на базі повної загальної середньої освіти.

Зарахування проводиться на загальних умовах вступу: за результатами конкурсу сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання знань і вмінь (ЗНО) з предметів: Українська мова та література - обов'язковий предмет; Історія України – обов'язковий предмет; на вибір абітурієнта - Іноземна/ Географія / Російська мова з урахуванням середнього балу документа про повну загальну середню освіту.

Спеціальних вимог до професійного відбору вступників немає.

Результати навчання (компетентності), якими має володіти здобувач вищої освіти.

Важливим елементом освітньо-професійної програми підготовки бакалавра права є досягнення здобувачами першого рівня вищої освіти запланованих результатів навчання шляхом засвоєння відповідних модулів (навчальних дисциплін та практик).

Формулювання програмних результатів навчання здійснюється відповідно до ключових загальних та професійних (предметних) компетентностей.

Процес вивчення навчальних дисциплін спрямований на формування таких компетентностей:

Соціально-особистісні

- розуміння свого місця в системі соціальних відносин;
- здатність учитися;
- здатність до критики й самокритики;

- розуміння необхідності удосконалення своїх особистих і професійних якостей;
- креативність, здатність до системного мислення;
- турбота про якість виконуваної роботи;
- толерантність;
- активна життєва позиція.

Загальнонаукові

- базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання історії, міжнародних відносин та зовнішньої політики, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- базові знання фундаментальних основ міжнародних відносин, в обсязі, необхідному для володіння категоріальним апаратом відповідної галузі знань, здатність використовувати методи міжнародних досліджень в обраній професії;
- базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загально професійних дисциплін;
- базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання історії, міжнародних відносин та зовнішньої політики, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- базові знання фундаментальних основ міжнародних відносин, в обсязі, необхідному для володіння категоріальним апаратом відповідної галузі знань, здатність використовувати методи міжнародних досліджень в обраній професії;
- базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій;

навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси;

- базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загальнопрофесійних дисциплін;

- базові знання гуманітарних наук, необхідні для освоєння загальнопрофесійних дисциплін в галузі міжнародних відносин та зовнішньої політики;

- базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання історії, міжнародних відносин та зовнішньої політики, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.

Інструментальні

-здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою.

Загально-професійні

- сучасні знання про протидію загрозам суверенітету держави й уміння їх використовувати;

- уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо, — аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами;

- здатність до ділового спілкування у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та права, уміння встановлювати ділові контакти та працювати в колективі;

- здатність розуміти спеціалізовану літературу з історії, теорії й інших аспектів міжнародних відносин; знання основних теоретичних підходів до міжнародних відносин; достатня ерудиція щодо ключових осіб, подій, документів, фактів, що сформували сучасну систему міжнародних відносин;

- сучасні знання про протидію загрозам суверенітету держави й уміння їх використовувати;

- здатність до загального аналізу зовнішньої політики; уміння встановлювати зв'язки між поточними подіями, виявляти тенденції розвитку міжнародних відносин; знання історії та поточного стану зовнішньополітичного курсу України, її найближчих сусідів і найвпливовіших держав світу;

- володіння ключовими поняттями економічної науки; розуміння основних параметрів й елементів сучасної міжнародної економічної системи; розуміння взаємозв'язків між міжнародною економічною та політичною системою, вплив міжнародного права на наявний стан міжнародних економічних відносин;

- фундаментальні знання основ сучасного міжнародного права, різних теоретичних підходів до його визначення й обґрунтування юридичної обов'язковості; знання ключових теоретичних проблем і розуміння зв'язку теоретичних аспектів міжнародного права з практикою правозастосування; вміння працювати з різними джерелами сучасного міжнародного права;

- достатня обізнаність у ключових документах, фактах, особистостях і подіях, що вплинули на формування сучасного міжнародного права;

- уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо, — аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами;

- здатність виступати учасником міждержавних, ділових й інших видів міжнародних переговорів; працювати в рамках міжнародних конференцій, організацій, робочих груп, інших форм двосторонньої й багатосторонньої дипломатії;

- здатність розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань;

- глибоке розуміння системи й принципів роботи органів зовнішніх зносин України, обізнаність щодо організації зовнішніх зносин іноземних держав; фундаментальні й повні знання законодавства України про зовнішні зносини та міжнародного права зовнішніх зносин; здатність виконувати юридичну роботу в дипломатичних і консульських представництвах;

- здатність до ділового спілкування у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та права, уміння встановлювати ділові контакти та працювати в колективі;

- здатність робити письмові переклади з іноземної та на іноземну мову документів дипломатичного та публіцистичного характеру широкої суспільно-політичної тематики; надавати послуги послідовного усного перекладу з іноземної та на іноземну мову на суспільно-політичні теми.

Спеціалізовано-професійні

- фундаментальне знання Конституції України, основних інститутів і питань конституційного права, підходів до їхнього розв'язання в конституційному праві інших держав; обізнаність в історії конституціоналізму в Україні та світі; розуміння зв'язків конституційного права з іншими галузями національного права та міжнародного права;

- базові уявлення про різні правові системи — національні, міжнародну, європейську; розуміння причин їхньої множинності, а також механізми взаємодії; знання характеристик міжнародної нормативної системи та місця в ньому міжнародного права; розуміння теоретичних підходів до співвідношення національного та міжнародного права та практичних засобів забезпечення їхньої взаємодії;

- фундаментальні знання загальнотеоретичних аспектів правової науки; обізнаність з основними теоретичними течіями, школами, підходами до розуміння права; розуміння місця права серед інших феноменів соціальної реальності та наявних зв'язків між ними; володіння юридичним категоріальним апаратом;

- широка обізнаність в історії держави й права, основних політичних і

правових учень; здатність до історичних досліджень у сфері права й правознавства; розуміння важливості врахування історії при вирішенні сучасних проблем нормотворення й реалізації права;

- фундаментальні знання основних інститутів адміністративного права України, широка обізнаність з інститутами адміністративного права іноземних країн; уміння представляти інтереси клієнта в органах державної влади й вести справи в адміністративних судах;

- уміння складати основні види кримінально-процесуальних інститутів, представляти інтереси учасників кримінального процесу; здатність вести справи, пов'язані з екстрадицією; здатність працювати у сфері міжнародної співпраці в боротьбі зі злочинністю;

- здатність до юридичного аналізу приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом; уміння визначати юридичні ризики, пов'язані з відмінністю законодавств; уміння самостійно робити загальний аналіз іноземного законодавства на предмет юридичних ризиків; уміння формулювати точно питання іноземним юридичним радникам;

- широка обізнаність в історії становлення й розвитку міжнародного права; знання дат, назв і змісту ключових історичних міжнародно-правових документів; знання ключових біографічних відомостей і внеску в науку найвидатніших юристів-міжнародників минулого; розуміння зв'язку між розвитком інституційного права як нормативної системи й розвитком науки про міжнародне право;

- знання загальносистемних інститутів міжнародного права: міжнародної відповідальності, засобів мирного вирішення міжнародних спорів тощо;

- фундаментальне розуміння ключових аспектів основних галузей і спеціальних питань міжнародного права: територія в міжнародному праві; міжнародно-правові механізми захисту прав людини; статус за міжнародним правом морських і повітряних просторів, космічного простору; застосування сили в міжнародному праві тощо;

- глибокі вузькоспеціалізовані знання з права міжнародних договорів, насамперед положень Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року; досконале знання законодавства України про міжнародні договори; уміння встановлювати юридичний статус міжнародного документа за формальними ознаками; здатність юридично забезпечувати процес укладання міжнародного договору;

- широка обізнаність в історії європейської інтеграції; основні інститутуції Європейського Союзу; розуміння системи джерел права Європейського Союзу; досконале знання ключових документів з права Європейського Союзу; уміння давати юридичні висновки та консультації за правом Європейського Союзу;

- фундаментальні знання права міжнародних організацій; розуміння й уміння вирішувати найпоширеніші юридичні проблеми в роботі міжнародних організацій;

- здатність до юридичного супроводу основних видів зовнішньоекономічних операцій і міжнародної економічної взаємодії.

Система атестації здобувачів вищої освіти.

На державну атестацію виносяться система компетенцій, що визначена ОПП, та система блоків відповідних змістових модулів, що зазначена у таблиці Додатка В.

Вид кваліфікаційної роботи є дипломна робота.

У додатку Е зазначаються нормативні форми державної атестації і подано розподіл блоків змістових модулів між ними.

Вимоги до стандартизованих методик, що використовуються під час державної атестації встановлюються ОПП.

Програмні результати навчання.

Уміння:

1) Уміння орієнтуватися в загальній організації сучасного суспільства, його економічної системи та вміння знаходити можливості використання власних умінь знань і навиків на користь суспільства.

2) Уміння виявляти незрозумілі моменти в постановці задачі, з'ясовувати причину незрозумілості, визначати характер додатково потрібної інформації, а також власних професійних якостей додатково необхідних для виконання задачі.

3) Уміння використовувати різні джерела безпосередньої й опосередкованої інформації для з'ясування потрібних обставин і фактів.

4) Уміння виявляти недоліки у власній роботі та в роботі колег, підбирати максимально тактовні форми повідомити колегам про такі недоліки.

5) Уміти одночасно враховувати велику кількість правових і позаправових чинників при оцінці міжнародної ситуації.

6) Уміння налагоджувати ділові контакти

7) Уміння домагатися оптимального результату в інтересах клієнта, навіть за неможливості досягнення початково поставленої мети.

8) Уміння визначати максимально досяжну якість виконання роботи в установлених часових та інших рамках

9) Уміння взаємодіяти з представниками інших культур.

10) Поєднання обережності й ініціативності при виконанні своїх професійних обов'язків

11) Уміння з'ясовувати й враховувати психологічні особливості колег і партнерів під час участі в міжнародних і ділових переговорів

12) Уміння передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору або вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру.

13) Уміння передбачати широкі загальносуспільні наслідки введення в дію нормативно-правового акту

14) Уміння взаємодіяти з фахівцями інших галузей при підборі шляхів мінімізації дипломатичних, політичних, економічних й інших ризиків міжнародно-правової дії.

15) Уміння взаємодіяти з фахівцями інших галузей при підборі шляхів мінімізації міжнародно-правових ризиків зовнішньополітичного акту держави.

16) Уміння взаємодіяти з фахівцями інших галузей, а також із фахівцями з права іноземних держав при підборі шляхів мінімізації юридичних ризиків за правом України та інших держав, пов'язаних із тими чи іншими діями приватних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування.

17) Уміння вести формальну та неформальну ділову бесіду у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики

18) Уміння використовувати мережу Інтернет, відкриті й закриті бази даних для збору, обробки й упорядковування великого обсягу різнорідної (публіцистичної, офіційної тощо) інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, сортування її за релевантністю поставленій задачі.

19) Уміння користуватися відкритими й закритими юридичними базами даних України й інших країн, формулювати запроси й швидко знаходити тексти потрібних нормативно-правових й інших актів, з'ясовувати їхній характер

20) Уміння взаємодіяти з науковцями й розуміти можливості використання досягнень сучасної науки в дипломатичних, міжнародного- й національно-правових цілях

21) Уміння справити приємне враження на співрозмовника, гідно представляти свою країну в спілкуванні з представниками інших країн

22) Уміння підтримувати світську бесіду під час протокольних заходів.

23) Уміння підтримувати ділову комунікацію всередині державного органу (юридичної особи, структурного підрозділу тощо) та з іншими органами (юридичними особами, їхніми структурними підрозділами тощо)

24) Уміння використовувати письмову й усну інформацію іноземною мовою при виконанні інших задач діяльності.

25) Уміння використовувати основні програмні засоби для роботи з текстами, електронними таблицями, електронною поштою тощо.

26) Уміння враховувати переваги й недоліки (у тому числі з точки зору безпеки інформації) комп'ютерних технологій при організації ділової комунікації.

27) Уміння створювати власні бази даних на основі зібраної політичної, юридичної, економічної, соціальної інформації.

28) Уміння створювати тематичні підбірки нормативно-правових актів й інших документів.

29) Уміння організовувати інформацію в електронній і паперовій формі для цілей тривалого зберігання та швидкого пошуку.

30) Уміння ставити дослідницьку задачу для пошуку потрібної інформації.

31) Уміння визначати недоліки й нестачі в обсязі наявної інформації, визначати характер такої додатково-потрібної інформації.

32) Уміння здійснювати письмовий переклад з іноземної та на іноземну мову текстів публіцистичного й офіційного характеру без використання фахової термінології.

33) Уміння збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг різнорідної (публіцистичної, офіційної тощо) інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, сортувати її за релевантністю поставленій задачі, виділяти суттєве.

34) Уміння аналізувати зібрану й оброблену інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав,

складати аналітичні довідки, звіти й інші форми представлення результатів аналізу.

35) Уміння визначати міжнародно-правові ризики як зовнішньополітичних, так і внутрішніх ініціатив держави, а також підбирати засоби мінімізації таких ризиків.

36) Уміння визначати політичні, дипломатичні, іміджеві, суспільні, економічні й інші ризики, пов’язані з заходами міжнародно-правового характеру, насамперед із розробкою й укладанням міжнародних договорів, зверненням до засобів мирного вирішення міжнародних спорів, а також іншими; уміння взаємодіяти з фахівцями відповідних галузей при підборі засобів мінімізації таких ризиків.

37) Уміння визначати політичні, дипломатичні, іміджеві, суспільні, економічні й інші ризики, пов’язані з різного роду юридичними діями, насамперед розробкою та впровадженням нових нормативно-правових актів, зміною чи скасуванням чинних, а також іншими; уміння взаємодіяти з фахівцями відповідних галузей при підборі засобів мінімізації таких ризиків.

38) Уміння швидко розбиратися з ключовими аспектами проблеми, що не входять у сферу фахової підготовки, в умовах обмеженої інформації самостійно, покладаючись на доступні джерела інформації, та в співпраці з фахівцями відповідних галузей.

39) Уміння визначати загрози державному суверенітету в тенденціях розвитку міжнародних відносин, формулювати суть загрози й доводити її до громадськості та компетентних осіб разом із пропозиціями щодо протидії ним.

40) Уміння виявляти загрози суверенітету й інтересам держави при підборі формулювань текстів міжнародних правових, політичних та інших документів.

41) Уміння виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов’язані з ними майбутні можливості й ризики.

42) Уміння виявляти, описувати й ураховувати зв’язок економічного й міжнародно-правового аспектів зовнішньополітичних і зовнішньоекономічних дій.

43) Уміння у взаємодії з фахівцями з інших галузей виявляти й описувати економічні ризики, пов’язаними із зовнішньополітичними, міжнародно-правовими й іншими діями держави; виробляти шляхи їхньої мінімізації

44) Уміння виявляти значущі з точки зору міжнародного права, національного й іноземного законодавства аспекти міжнародних економічних проектів

45) Уміння пропонувати міжнародно-правові шляхи розв’язання політичних, економічних, суспільних питань; визначати обмеження й прийнятність таких шляхів.

46) Уміння виділяти й описувати міжнародно-правові аспекти дипломатичних, політичних, економічних, суспільних й інших проблем і питань.

47) Уміння визначати оптимальну з точки зору міжнародного права лінію поведінки держави на міжнародній арені.

48) Уміння оперативно знаходити й обробляти інформацію про державну практику в певній сфері (потенційного) міжнародно-правового регулювання.

49) Уміння використовувати історичні прецеденти для збільшення переконливості аргументації.

50) Уміння вести дипломатичну та ділову кореспонденцію українською та іноземними мовами.

51) Уміння складати проекти міжнародного договору та пов’язаної документації (закону про ратифікацію, пояснювальних записок тощо) українською та іноземною мовами.

52) Уміння визначати юридичний статус будь-якого міжнародного документу та можливості його міжнародно-правового та політичного використання.

53) Уміння проектувати й здійснювати інші види операцій з актами міжнародних організацій та іншими міжнародними документами.

54) Уміння виконувати покладені обов'язки та відповідати за доручену ділянку роботи в складі делегації на міжнародних і ділових переговорах, у рамках міжнародних конференцій, організацій, робочих груп, інших форм двосторонньої та багатосторонньої дипломатії.

55) Уміння аналізувати зібрану й оброблену юридичну інформацію, складати аналітичні довідки, висновки, звіти й інші форми представлення результатів аналізу; формулювати на їх основі юридичну позицію.

56) Уміння знаходити слабкі місця у власній юридичній позиції, встановлювати моменти, що потребують додаткового з'ясування, та характер додатково потрібної інформації, формулювати питання експертам та іноземним юридичним радникам.

57) Уміння підбирати міжнародно-правові аргументи для відстоювання тієї чи іншої лінії поведінки держави на міжнародній арені, а також контраргументи проти міжнародно-правової та політичної позиції опонентів.

58) Уміння підбирати юридичні аргументи за національним правом України та (у співпраці з іноземними фахівцями) іноземного права для відстоювання інтересів клієнтів: фізичних і юридичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування.

59) Уміння на високому професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародно-правових і загальноюридичних питань; шанобливо ставитися до опонентів і їхньої точки зору.

60) Уміння виділяти аспекти державної чи недержавної задачі, вирішення яких може бути доручене органам зовнішніх зносин; уміння працювати в системі зовнішніх зносин України, а також у рамках

міжвідомчої та державно-приватної взаємодії за участю органів зовнішніх зносин.

61) Уміння правильно організовувати ділове спілкування у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики й права з урахуванням суті поставленої задачі, інших дотичних, насамперед міркувань конфіденційності.

62) Уміння активно та дієво відстоювати точку зору, з якою особисто не згоден.

63) Уміння робити послідовний усний переклад з іноземної мови та на іноземну розмов на суспільно-політичні теми без використання фахової термінології.

64) Уміння формулювати результати юридичного аналізу питання у вигляді юридичних висновків, довідок, відповідей, звітів й інших документів з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права

65) Уміння використовувати загальнотеоретичні знання про різні правові системи (національні, міжнародну, європейську) при вирішенні практичних задач діяльності.

66) Уміння виділяти теоретично значущі аспекти практичних юридичних питань і практичні наслідки абстрактних теоретичних формулювань у сфері міжнародного та національного права.

67) Уміння формулювати концептуальні схеми вирішення міжнародно-правових і національно-правових проблем, аналізувати власні правові концепції та концепції інших осіб на предмет логічної послідовності та практичної адекватності.

68) Уміння грамотно формулювати власну думку з використанням категоріального апарату юридичної науки.

69) Уміння використовувати історичні прецеденти, а також свої знання з історії держави й права та учень про державу й право для відстоювання своєї точки зору та в інших професійних цілях

70) Уміння здійснювати історичні розвідки у сфері права й правознавства, використовуючи методи історичної науки; відтворювати й обґрунтовано описувати історичний контекст юридичних явищ.

71) Уміння формулювати юридичні питання й відповідати на юридичні питання, пов’язані з функціонуванням органів виконавчої влади України та (у співпраці з іноземними фахівцями) зарубіжних країни.

72) Уміння самостійно та у взаємодії з представниками органів державної влади складати документи для подання до органів державної влади.

73) Уміння складати позови, клопотання й інші процесуальні документи, пов’язані з розглядом справи в адміністративних судах.

74) Уміння в складі групи фахівців брати участь у вирішенні питання екстрадиції.

75) Уміння вирішувати типові та найпростіші технічні задачі організації міжнародної співпраці в боротьбі зі злочинністю.

76) Уміння приватноправового аналізу побутових, сімейних, комерційних та інших відносин, ускладнених іноземним елементом.

77) Уміння виділяти приватноправові аспекти проблем переважно не правового та не приватноправового характеру, ускладнених іноземним елементом.

78) Уміння визначати юридичні ризики, пов’язані з множинністю, відмінністю й непевністю застосовних законодавств; проводити загальний аналіз іноземного цивільного законодавства; точно формулювати питання іноземним юридичним радникам у зрозумілій їм формі.

79) Уміння самостійно представляти інтереси клієнта в цивільних і господарських справа у судах України та третейських судах, утворених за законодавством України, а також — у складі групи фахівців — у міжнародному комерційному арбітражі.

80) Уміння використовувати широку обізнаність з історії міжнародного права при виконанні практичних задач діяльності.

81) Уміння використовувати історичні аргументи при веденні фахової дискусії у сфері міжнародного права.

82) Уміння використовувати знання загальносистемних інститутів міжнародного права при вирішенні практичних задач діяльності

83) Уміння проводити міжнародно-правовий аналіз питань міжнародної та зовнішньої політики, а також інших питань практичної діяльності.

84) Уміння давати усні й письмові консультації з питань міжнародно-правового регулювання.

85) Уміння брати участь у складі делегації в процесі розробки та укладання міжнародного договору.

86) Уміння забезпечувати проходження внутрішньодержавних, а також міжнародних (депонування, реєстрація, здача ратифікаційних грамот тощо) процедур щодо міжнародного договору.

87) Уміння роботи з міжнародним договором як із джерелом міжнародного права.

880 Уміння давати консультації щодо використання міжнародних конвенційних та інституційних механізмів захисту прав людини в інтересах клієнта.

89)Уміння в складі групи фахівців представляти інтереси клієнта при використанні міжнародних механізмів захисту прав людини

90) Уміння швидко знаходити потрібні акти законодавства Європейського Союзу та визначати їхній юридичний статус

91) Уміння у співпраці з фахівцями з країн Європейського Союзу давати консультації про застосування права ЄС з цікавих для клієнта питань.

92) Уміння письмово перекладати юридичні, насамперед міжнародно-правові документи з широким використанням вузькоспеціалізованої термінології з іноземної та на іноземну мову.

93) Уміння щодо усного послідовного перекладу ділового формального й неформального спілкування з питань міжнародного права, права України та

іноземних держав, права Європейського Союзу, з широким використанням вузькоспеціалізованої фахової термінології.

94) Уміння вирішувати найпоширеніші юридичні питання роботи міжнародних організацій, а також взаємодії міжнародних організацій з органами державної влади та місцевого самоврядування.

95) Уміння складати основні види зовнішньоекономічних контрактів та іншим чином забезпечувати юридичне оформлення найпоширеніших зовнішньоекономічних операцій.

Додаток Б

Матриця нормативних дисциплін, що забезпечують формування предметно-фахових компетенцій

1. Цикл соціально-гуманітарної підготовки

Компетенції		Предмети, що входять у даний блок				
		Українська мова (за професійним спрямуванням)	Історія та культура України	Філософія	Загальна історія держави і права	Фізичне виховання
Соціально-особистісні						
КСО-01	− розуміння свого місця в системі соціальних відносин;			+	+	
КСО-03	− здатність учитися;				+	
КСО-04	− здатність до критики й самокритики;	+				
Загальнонаукові						
КЗН-01	− базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання історії, *міжнародних відносин та зовнішньої політики*, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;				+	
КЗН-02	− *базові знання фундаментальних основ міжнародних відносин, в обсязі, необхідному для володіння категоріальним апаратом відповідної галузі знань, здатність використовувати методи міжнародних досліджень в обраній професії;*	+				
КЗН-04	− базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загальнопрофесійних дисциплін;			+		
Інструментальні						

Компетенції		Предмети, що входять у даний блок				
		Українська мова (за професіям спрямуванням)	Історія та культура України	Філософія	Загальна історія держави і права	Фізичне виховання
КІ-01	– здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою;	+				
	Загально-професійні					
КЗП-03	сучасні знання про протидію загрозам суверенітету держави й уміння їх використовувати;		+			
КЗП-08	уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо, — аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами;	+				
КЗП-12	здатність до ділового спілкування у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та права, уміння встановлювати ділові контакти та працювати в колективі;	+				
	Спеціалізовано-професійні					
КСП-04	фундаментальне знання Конституції України, основних інститутів і питань конституційного права, підходів до їхнього розв’язання в конституційному праві інших держав; обізнаність в історії конституціоналізму в Україні та світі; розуміння зв’язків конституційного права з іншими галузями національного права та міжнародного права;		+			

1.2 . Цикл дисципліни фундаментальної підготовки

Компетенції		Предмети, що входять у даний блок												
		Міжнародні відносини та світова політика	Вступ до спеціальності «Міжнародне право»	Міжнародне публічне право (основи теорії)	Міжнародне приватне право	Право Європейського Союзу	Історія міжнародного права	Міжнародне економічне право	Міжнародне право захисту прав людини та основних свобод ос	Міжнародна інформація	Теорія міжнародних відносин	Країнознавство	Основи наукових досліджень	Право міжнародних договорів
Соціально-особистісні														
КСО-02	– розуміння необхідності удосконалення своїх особистих і професійних якостей;		+											
КСО-05	– креативність, здатність до системного мислення;								+		+			
КСО-08	– турбота про якість виконуваної роботи;		+											
КСО-09	– толерантність;											+		
КСО-10	– активна життєва позиція		+											
Загальнонаукові														
КЗН-01	– базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання історії, *міжнародних відносин та зовнішньої політики*, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;									+	+			
КЗН-02	– *базові знання фундаментальних основ міжнародних відносин, в обсязі, необхідному для володіння категоріальним апаратом відповідної галузі знань, здатність використовувати методи міжнародних досліджень в обраній професії;*													
КЗН-03	– базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси;									+			+	
КЗН-	– базові знання фундаментальних наук, в обсязі,													

Компетенції		Предмети, що входять у даний блок												
		Міжнародні відносини та світова політика	Вступ до спеціальності «Міжнародне право»	Міжнародне публічне право (основи теорії)	Міжнародне приватне право	Право Європейського Союзу	Історія міжнародного права	Міжнародне економічне право	Міжнародне право захисту прав людини та основних свобод ос	Міжнародна інформація	Теорія міжнародних відносин	Країнознавство	Основи наукових досліджень	Право міжнародних договорів
04	необхідному для освоєння загальнопрофесійних дисциплін;													
КЗН-05	базові знання гуманітарних наук, необхідні для освоєння загальнопрофесійних дисциплін в галузі міжнародних відносин та зовнішньої політики.													
Інструментальні														
КІ-03	– навички роботи з комп'ютером;		+								+		+	
КІ-04	– навички управління інформацією;		+										+	
КІ-05	– дослідницькі навички.		+									+		
КІ-06	навички перекладу													
Загально-професійні														
КЗП-01	базові уявлення про поняття міжнародних відносин, її систему й компоненти, підсистему нормативного врегулювання міжнародних відносин; про складові та функціональні процеси системи міжнародних відносин й уміння їх використовувати в професійній діяльності; розуміння базових параметрів сучасної системи міжнародних відносин і їхнього впливу на властивості та зміст міжнародного права;	+		+										
КЗП-02	здатність розуміти спеціалізовану літературу з історії, теорії й інших аспектів міжнародних відносин; знання основних теоретичних підходів до міжнародних відносин; достатня ерудиція щодо ключових осіб, подій, документів, фактів, що сформували сучасну систему міжнародних відносин;						+							
КЗП-03	сучасні знання про протидію загрозам суверенітету держави й уміння їх використовувати;			+										
КЗП-04	здатність до загального аналізу зовнішньої політики; уміння встановлювати зв'язки між поточними подіями, виявляти тенденції розвитку міжнародних відносин; знання історії та поточного стану зовнішньополітичного курсу України, її найближчих	+										+		

Компетенції		Предмети, що входять у даний блок												
		Міжнародні відносини та світова політика	Вступ до спеціальності «Міжнародне право»	Міжнародне публічне право (основи теорії)	Міжнародне приватне право	Право Європейського Союзу	Історія міжнародного права	Міжнародне економічне право	Міжнародне право захисту прав людини та основних свобод ос	Міжнародна інформація	Теорія міжнародних відносин	Країнознавство	Основи наукових досліджень	Право міжнародних договорів
	сусідів і найвпливовіших держав світу;													
КЗП-06	фундаментальні знання основ сучасного міжнародного права, різних теоретичних підходів до його визначення й обґрунтування юридичної обов'язковості; знання ключових теоретичних проблем і розуміння зв'язку теоретичних аспектів міжнародного права з практикою правозастосування; вміння працювати з різними джерелами сучасного міжнародного права;		+	+	+		+							
КЗП-07	достатня обізнаність у ключових документах, фактах, особистостях і подіях, що вплинули на формування сучасного міжнародного права;						+							
КЗП-08	уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо, — аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами;			+										
КЗП-09	здатність виступати учасником міждержавних, ділових й інших видів міжнародних переговорів; працювати в рамках міжнародних конференцій, організацій, робочих груп, інших форм двосторонньої й багатосторонньої дипломатії;													
КЗП-10	здатність розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань;													
КЗП-11	глибоке розуміння системи й принципів роботи органів зовнішніх зносин України, обізнаність щодо організації зовнішніх зносин іноземних держав; фундаментальні й повні знання законодавства України про зовнішні зносини та міжнародного права		+				+		+					

Компетенції		Предмети, що входять у даний блок												
		Міжнародні відносини та світова політика	Вступ до спеціальності «Міжнародне право»	Міжнародне публічне право (основи теорії)	Міжнародне приватне право	Право Європейського Союзу	Історія міжнародного права	Міжнародне економічне право	Міжнародне право захисту прав людини та основних свобод ос	Міжнародна інформація	Теорія міжнародних відносин	Країнознавство	Основи наукових досліджень	Право міжнародних договорів
	зовнішніх зносин; здатність виконувати юридичну роботу в дипломатичних і консульських представництвах;													
КЗП-12	здатність до ділового спілкування у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та права, уміння встановлювати ділові контакти та працювати в колективі;	+	+											
КЗП-14	здатність робити письмові переклади з іноземної та на іноземну мову документів дипломатичного та публіцистичного характеру широкої суспільно-політичної тематики; надавати послуги послідовного усного перекладу з іноземної та на іноземну мову на суспільно-політичні теми;													

3. Цикл професійної та практичної підготовки

Компетенції		Дисципліни циклу									
		Римське право	Теорія держави і права	Правничі системи сучасності	Порівняльне конституційне право	Судові системи і порівняльне судове право	Право міжнародних організацій	Іноземна	Дипломатичне та консульське право	Право міжнародної безпекиа	Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції
Соціально-особистісні											
КСО-07	– наполегливість у досягненні мети;		+								
Загальнонаукові											
КЗН-05	– базові знання гуманітарних наук, необхідні для освоєння загальнопрофесійних дисциплін в галузі міжнародних відносин та зовнішньої політики.							+			
Інструментальні											
КІ-02	– знання не менше двох *офіційних мов ООН*;							+			
КІ-06	– навички перекладу.							+	+		
Загально-професійні											
КЗП-01	базові уявлення про поняття міжнародних відносин, її систему й компоненти, підсистему нормативного врегулювання міжнародних відносин; про складові та функціональні процеси системи міжнародних відносин й уміння їх використовувати в професійній діяльності; розуміння базових параметрів сучасної системи міжнародних відносин і їхнього впливу на властивості та зміст міжнародного права;		+								
КЗП-07	достатня обізнаність у ключових документах, фактах, особистостях і подіях, що вплинули на формування сучасного міжнародного права;	+									
КЗП-08	уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо, — аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами;		+					+			
КЗП-10	здатність розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дисксію й дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань;	+	+	+							
КЗП-13	володіння правилами дипломатичного й ділового протоколу й етикету;							+	+		
Спеціально-професійні											
КСП-02	фундаментальні знання загальнотеоретичних аспектів правової науки; обізнаність з основними теоретичними течіями, школами, підходами до розуміння права; розуміння місця права серед інших феноменів соціальної реальності та наявних зв'язків між ними; володіння юридичним категоріальним апаратом;	+	+							+	

Компетенції		Дисципліни циклу									
		Римське право	Теорія держави і права	Правничі системи сучасності	Порівняльне конституційне право	Судові системи і порівняльне судове право	Право міжнародних організацій	Іноземна	Дипломатичне та консульське право	Право міжнародної безпекиа	Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції
КСП-04	фундаментальне знання Конституції України, основних інститутів і питань конституційного права, підходів до їхнього розв'язання в конституційному праві інших держав; обізнаність в історії конституціоналізму в Україні та світі; розуміння зв'язків конституційного права з іншими галузями національного права та міжнародного права;		+		+	+					
КСП-05	знання процесів нормотворення; здатність розробляти проекти нормативно-правових актів та супровідну документацію, а також забезпечувати їхній експертний аналіз, виявляти недоліки й пропонувати шляхи виправлення й удосконалення;		+		+					+	
КСП-06	фундаментальні знання основних інститутів адміністративного права України, широка обізнаність з інститутами адміністративного права іноземних країн; уміння представляти інтереси клієнта в органах державної влади й вести справи в адміністративних судах;		+			+					
КСП-09	здатність до юридичного аналізу приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом; уміння визначати юридичні ризики, пов'язані з відмінністю законодавств; уміння самостійно робити загальний аналіз іноземного законодавства на предмет юридичних ризиків; уміння формулювати точно питання іноземним юридичним радникам;			+							
КСП-10	здатність представляти інтереси клієнта в цивільних і господарських справах у судах України, третейських судах, у тому числі в міжнародному комерційному арбітражі; формувати юридичну позицію й доказову базу, складати процесуальні документи;					+					
КСП-14	глибокі вузькоспеціалізовані знання з права міжнародних договорів, насамперед положень Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року; досконале знання законодавства України про міжнародні договори; уміння встановлювати юридичний статус міжнародного документа за формальними ознаками; здатність юридично забезпечувати процес укладання міжнародного договору;						+				
КСП-15	фундаментальні знання міжнародних механізмів захисту прав людини; знання й уміння застосовувати положення ключових міжнародно-правових документів із захисту прав людини; широка обізнаність із універсальними та регіональними інституційними механізмами захисту прав людини;						+			+	
КСП-17	здатність надавати послуги письмового перекладу з іноземної та на іноземну мову документів юридичного змісту з широким використанням спеціальних юридичних термінів із міжнародного права, права України,							+	+		

Компетенції		Дисципліни циклу									
		Римське право	Теорія держави і права	Правничі системи сучасності	Порівняльне конституційне право	Судові системи і порівняльне судове право	Право міжнародних організацій	Іноземна	Дипломатичне та консульське право	Право міжнародної безпекиа	Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції
	права іноземних держав, з мови чи на мову яких здійснюється переклад, термінів, уживаних у міжнародній комерційній практиці, роботі спеціалізованих міжнародних організацій; здатність надавати послуги усного послідовного перекладу, у тому числі під час переговорів, із активним використанням спеціалізованої юридичної та комерційної термінології;										

Додаток В

Система змістових модулів

Зміст уміння, що забезпечується	Шифр уміння	Назва змістовного модуля	Шифр змістовного модуля
1	2	3	4
Уміння орієнтуватися в загальній організації сучасного суспільства, його економічної системи та вміння знаходити можливості використання власних умінь знань і навиків на користь суспільства.	КСО-01.ПР.Р.01	*Теоретична та практична філософія*	
Уміння виявляти незрозумілі моменти в постановці задачі, з'ясовувати причину незрозумілості, визначати характер додатково потрібної інформації, а також власних професійних якостей додатково необхідних для виконання задачі.	КСО-02.ЗР.Р.01	Міжнародне право як сфера професійної діяльності	
Уміння використовувати різні джерела безпосередньої й опосередкованої інформації для з'ясування потрібних обставин і фактів.	КСО-03.ЗР.О.01	*Політологічний аналіз*	
Уміння виявляти недоліки у власній роботі та в роботі колег, підбирати максимально тактовні форми повідомити колегам про такі недоліки.	КСО-04.ПР.Н.01	Практичне оволодіння нормами літературної української мови (фонетичними, орфоепічними, стилістичними, орфографічними, орфоепічними, пунктуаційними, граматичними тощо), подолання проблем низького рівня культури мови, зокрема суржику, калькування, неправильного слововживання	
Уміти одночасно враховувати велику кількість правових і позаправових чинників при оцінці міжнародної ситуації.	КСО-05.ПР.Р.01	Особлива частина теорії міжнародних відносин	
Уміння налагоджувати ділові контакти	КСО-05.ПР.Н.01	*Організація міжнародного бізнесу*	
Уміння домагатися оптимального результату в інтересах клієнта, навіть за неможливості досягнення початково поставленої мети.	КСО-07.ПР.Р.01	Філософія поведінки у правовій сфері, правова законність, правовий порядок та їх порівняльні аспекти у міжнародній сфері	
Уміння визначати максимально досяжну якість виконання роботи в установлених часових та інших рамках	КСО-08.ПР.Р.01	Міжнародне право як нормативні системи та предмет наукового вивчення	
Уміння взаємодіяти з представниками інших культур.	КСО-09.ПР.Н.01	Країни пострадянського простору	
		Країни Європи і Північної Америки	
		Країни Азії, Африки, Австралії й Океанії	
		Країни Латинської Америки	
Поєднання обережності й ініціативності при виконанні своїх	КСО-10.ПР.Н.01	**Міжнародне право як сфера професійної**	

професійних обов'язків		**діяльності**	
Уміння з'ясовувати й враховувати психологічні особливості колег і партнерів під час участі в міжнародних і ділових переговорів	КЗН-01.ПР.Р.01	**Політологічний аналіз**	
Уміння передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору або вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру.	КЗН-01.ПР.Р.02	*Основні поняття, предмет і методологічна основа політології*	
Уміння передбачати широкі загальносуспільні наслідки введення в дію нормативно-правового акту	КЗН-01.ПР.Р.03	Філософія функціонування і трансформації держави: механізм управління, політична система та порівняльні аспекти міжнародно-правових моделей сучасності	
Уміння взаємодіяти з фахівцями інших галузей при підборі шляхів мінімізації дипломатичних, політичних, економічних й інших ризиків міжнародно-правової дії.	КЗН-01.ПР.Р.04	Прикладні аспекти міжнародних інформаційних відносин	
Уміння взаємодіяти з фахівцями інших галузей при підборі шляхів мінімізації міжнародно-правових ризиків зовнішньополітичного акту держави.	КЗН-01.ПР.Р.05	Загальна частина теорії міжнародних відносин	
Уміння взаємодіяти з фахівцями інших галузей, а також із фахівцями з права іноземних держав при підборі шляхів мінімізації юридичних ризиків за правом України та інших держав, пов'язаних із тими чи іншими діями приватних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування.	КЗН-01.ПР.Р.06	Порівняльне правознавство: метод, наука, навчальна дисципліна. Методологія порівняльно-правових досліджень Класифікація правових систем сучасності. Романо-германська правова сім'я	
Уміння вести формальну та неформальну ділову бесіду у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики	КЗН-02.ПР.Н.01	**Практичне оволодіння нормами літературної української мови (фонетичними, орфоепічними, стилістичними, орфографічними, орфоепічними, пунктуаційними, граматичними тощо), подолання проблем низького рівня культури мови, зокрема суржику, калькування, неправильного слововживання**	
Уміння використовувати мережу Інтернет, відкриті й закриті бази даних для збору, обробки й упорядковування великого обсягу різнорідної (публіцистичної, офіційної тощо) інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, сортування її за релевантністю поставленій задачі.	КЗН-03.ЗР.О.01	Інформаційна парадигма глобального розвитку	
Уміння користуватися відкритими й закритими юридичними базами даних України й інших країн, формулювати запроси й швидко знаходити тексти потрібних нормативно-правових й інших актів, з'ясовувати їхній характер	КЗН-03.ЗР.О.02	Наукові дослідження: поняття, інформаційне забезпечення та методологія	
Уміння взаємодіяти з науковцями й розуміти можливості	КЗН-04.ПР.Р.01	Вступ до філософії	

використання досягнень сучасної науки в дипломатичних, міжнародного- й національно-правових цілях			
Уміння справити приємне враження на співрозмовника, гідно представляти свою країну в спілкуванні з представниками інших країн.	КЗН-05.ПР.Н.01	Історія української культури	
Уміння підтримувати світську бесіду під час протокольних заходів.	КЗН-05.ПР.Н.02	Зарубіжна культура	
Уміння підтримувати ділову комунікацію всередині державного органу (юридичної особи, структурного підрозділу тощо) та з іншими органами (юридичними особами, їхніми структурними підрозділами тощо)	КІ-01.ЗР.Н.01	Мова дипломатичних документів	
Уміння використовувати письмову й усну інформацію іноземною мовою при виконанні інших задач діяльності.	КІ-02.ЗР.Н.01	Основи ділового спілкування іноземною мовою	
Уміння використовувати основні програмні засоби для роботи з текстами, електронними таблицями, електронною поштою тощо.	КІ-03.ЗР.Н.01	Правила оформлення й опублікування наукової роботи. Наукові установи і кадри. Науково-дослідна діяльність студентів	
Уміння враховувати переваги й недоліки (у тому числі з точки зору безпеки інформації) комп'ютерних технологій при організації ділової комунікації.	КІ-03.ПП.О.01	**Прикладні аспекти міжнародних інформаційних відносин**	
Уміння створювати власні бази даних на основі зібраної політичної, юридичної, економічної, соціальної інформації.	КІ-04.ЗП.О.01	**Правила оформлення й опублікування наукової роботи. Наукові установи і кадри. Науково-дослідна діяльність студентів**	
Уміння створювати тематичні підбірки нормативно-правових актів й інших документів.	КІ-04.ЗП.О.02	**Міжнародне право як сфера професійної діяльності**	
Уміння організовувати інформацію в електронній і паперовій формі для цілей тривалого зберігання та швидкого пошуку.	КІ-04.ЗП.О.03	**Правила оформлення й опублікування наукової роботи. Наукові установи і кадри. Науково-дослідна діяльність студентів**	
Уміння ставити дослідницьку задачу для пошуку потрібної інформації.	КІ-05.ЗР.Р.01	**Загальна частина теорії міжнародних відносин**	
Уміння визначати недоліки й нестачі в обсязі наявної інформації, визначати характер такої додатково-потрібної інформації.	КІ-05.ЗР.Р.02	**Міжнародне право як нормативні системи та предмет наукового вивчення**	
Уміння здійснювати письмовий переклад з іноземної та на іноземну мову текстів публіцистичного й офіційного характеру без використання фахової термінології.	КІ-06.ПР.Н.01	*Письмовий переклад*	
		Практика письмового перекладу текстів широкої суспільно-політичної та дипломатичної тематики	
Уміння збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг різнорідної (публіцистичної, офіційної тощо) інформації про	КЗП-01.ПР.О.01	Особливості розвитку регіональних систем міжнародних відносин (1945-2012 рр.)	

стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, сортувати її за релевантністю поставленій задачі, виділяти суттєве.			
Уміння аналізувати зібрану й оброблену інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, складати аналітичні довідки, звіти й інші форми представлення результатів аналізу.	КЗП.01.ПР.О.02	**Особлива частина теорії міжнародних відносин**	
Уміння визначати міжнародно-правові ризики як зовнішньополітичних, так і внутрішніх ініціатив держави, а також підбирати засоби мінімізації таких ризиків.	КЗП-01.ПР.О.03	Відповідальність у міжнародному праві. Контрзаходи та санкції	
		Мирне вирішення спорів. Міжнародна законність і правопорядок	
Уміння визначати політичні, дипломатичні, іміджеві, суспільні, економічні й інші ризики, пов'язані з заходами міжнародно-правового характеру, насамперед із розробкою й укладанням міжнародних договорів, зверненням до засобів мирного вирішення міжнародних спорів, а також іншими; уміння взаємодіяти з фахівцями відповідних галузей при підборі засобів мінімізації таких ризиків.	КЗП-01.ПР.О.04	Реалізація міжнародного права та міжнародно-правові відносини.	
		Регулювання в міжнародних економічних відносинах	
Уміння визначати політичні, дипломатичні, іміджеві, суспільні, економічні й інші ризики, пов'язані з різного роду юридичними діями, насамперед розробкою та впровадженням нових нормативно-правових актів, зміною чи скасуванням чинних, а також іншими; уміння взаємодіяти з фахівцями відповідних галузей при підборі засобів мінімізації таких ризиків.	КЗП-01.ПР.О.05	Вступ до загальнотеоретичної юриспруденції. Філософія гуманістичних цінностей та міжнародні порівняльні аспекти й співвідношення особи, суспільства, держави	
Уміння швидко розбиратися з ключовими аспектами проблеми, що не входять у сферу фахової підготовки, в умовах обмеженої інформації самостійно, покладаючись на доступні джерела інформації, та в співпраці з фахівцями відповідних галузей.	КЗП-02.ПР.О.01	Політичні і правові вчення періоду Стародавнього світу	
		Політичні і правові вчення періоду Середньовіччя та Відродження	
		Політичні і правові вчення періоду Нового і Новітнього часу	
Уміння визначати загрози державному суверенітету в тенденціях розвитку міжнародних відносин, формулювати суть загрози й доводити її до громадськості та компетентних осіб разом із пропозиціями щодо протидії ним.	КЗП-03.ПР.Р.01	*Українське державотворення та дипломатія від зародження кінця XVIII століття*	

		Україна на шляху до міжнародної суб'єктності (XIX-XXI століття)	
Уміння виявляти загрози суверенітету й інтересам держави при підборі формулювань текстів міжнародних правових, політичних та інших документів.	КЗП-03.ЗР.Р.02	**Прикладні аспекти міжнародних інформаційних відносин**	
Уміння виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики.	КЗП-04.ЗР.О.01	Формування Ялтинсько-Потсдамської системи. Розгортання "холодної війни" (1945 – поч. 60-х років)	
		Розрядка міжнародної напруженості та стабілізація міжнародної системи (початок 60-х – кінець 70-х років)	
Уміння виявляти, описувати й ураховувати зв'язок економічного й міжнародно-правового аспектів зовнішньополітичних і зовнішньоекономічних дій.	КЗП-05.ПР.Р.01	*Сутність, історія та теоретичні підходи до міжнародних економічних відносин*	
Уміння у взаємодії з фахівцями з інших галузей виявляти й описувати економічні ризики, пов'язаними із зовнішньополітичними, міжнародно-правовими й іншими діями держави; виробляти шляхи їхньої мінімізації	КЗП-05.ПР.Р.02	*Торгівля, ринки, ціноутворення в міжнародних економічних відносинах*	
		Капітал, фінанси й інтеграційні процеси в міжнародних економічних відносинах	
Уміння виявляти значущі з точки зору міжнародного права, національного й іноземного законодавства аспекти міжнародних економічних проектів	КЗП-05.ПР.Р.03	*Основні поняття й економічна природа міжнародного бізнесу*	
Уміння пропонувати міжнародно-правові шляхи розв'язання політичних, економічних, суспільних питань; визначати обмеження й прийнятність таких шляхів.	КЗП-06.ПР.Р.01	Поняття, природа, сфера дії та джерела міжнародного права	
Уміння виділяти й описувати міжнародно-правові аспекти дипломатичних, політичних, економічних, суспільних й інших проблем і питань.	КЗП-06.ПР.Р.01	Норма міжнародного права: поняття норми, взаємодія між нормами та правотворчий процес у міжнародному праві	
Уміння визначати оптимальну з точки зору міжнародного права лінію поведінки держави на міжнародній арені.	КЗП-06.ПР.Р.01	Суб'єкти міжнародного права: види, ознаки, визнання та правонаступництво	
Уміння оперативно знаходити й обробляти інформацію про державну практику в певній сфері (потенційного) міжнародно-правового регулювання.	КЗП-07.ПР.Р.01	Розвиток міжнародного права у класичний період	
Уміння використовувати історичні прецеденти для збільшення переконливості аргументації.	КЗП-07.ПР.Н.02	Виникнення міжнародного права та його становлення у докласичний період	
		Римська держава. Римське публічне право. Особа та держава	
Уміння вести дипломатичну та ділову кореспонденцію	КЗП-08.ЗП.О.01	Мова дипломатичних документів	

українською та іноземними мовами.			
		Дипломатична кореспонденція іноземною мовою	
Уміння знаходити потрібні міжнародні договори та визначати їхній статус.	КЗП-08.ЗР.О.02	**Поняття, природа, сфера дії та джерела міжнародного права**	
Уміння складати проекти міжнародного договору та пов'язаної документації (закону про ратифікацію, пояснювальних записок тощо) українською та іноземною мовами.	КЗП-08.ЗР.О.03	Філософія правотворчості, реалізації, застосування норм права та порівняльні аспекти міжнародної юридичної діяльності	
Уміння визначати юридичний статус будь-якого міжнародного документу та можливості його міжнародно-правового та політичного використання.	КЗП-08.ЗР.О.04	Філософія становлення і розвитку права: поняття, сутність, форми прояву та міжнародні порівняльні аспекти право розуміння	
Уміння проектувати й здійснювати інші види операцій з актами міжнародних організацій та іншими міжнародними документами.	КЗП-08.ЗР.О.05	**Суб'єкти міжнародного права: види, ознаки, визнання та правонаступництво**	
Уміння виконувати покладені обов'язки та відповідати за доручену ділянку роботи в складі делегації на міжнародних і ділових переговорах, у рамках міжнародних конференцій, організацій, робочих груп, інших форм двосторонньої та багатосторонньої дипломатії.	КЗП-09.ПП.Р.01	**Міжнародне право як сфера професійної діяльності**	
Уміння аналізувати зібрану й оброблену юридичну інформацію, складати аналітичні довідки, висновки, звіти й інші форми представлення результатів аналізу; формулювати на їх основі юридичну позицію.	КЗП-10.ЗР.Р.01	Римське приватне право	
Уміння знаходити слабкі місця у власній юридичній позиції, встановлювати моменти, що потребують додаткового з'ясування, та характер додатково потрібної інформації, формулювати питання експертам та іноземним юридичним радникам.	КЗП-10.ПР.Р.02	Англо-саксонська правова сім'я. Релігійно-традиційні правові сім'ї. Релігійно-общинна група. Ісламське право. Індуське право. Іудейське право. Канонічне право. Звичаєве право	
		Далекосхідна група правових систем. Місце правової системи України серед правових систем сучасності. Міжнародні правові системи. Взаємопроникнення правових систем	
Уміння підбирати міжнародно-правові аргументи для відстоювання тієї чи іншої лінії поведінки держави на міжнародній арені, а також контраргументи проти міжнародно-правової та політичної позиції опонентів.	КЗП-10.ПР.Р.03	Філософія виникнення і призначення держави: походження, соціальна сутність, форми прояву та порівняльні аспекти міжнародного розвитку	
Уміння підбирати юридичні аргументи за національним правом України та (у співпраці з іноземними фахівцями) іноземного права для відстоювання інтересів клієнтів: фізичних і юридичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування.	КЗП-10.ПР.Р.04	Законодавча влада. Глава держави. Виконавча влада. Судова влада. Місцеве самоврядування. Конституційно-правова відповідальність	
		Англо-саксонська правова сім'я. Релігійно-традиційні правові сім'ї. Релігійно-общинна	

		група. Ісламське право. Індуське право. Іудейське право. Канонічне право. Звичаєве право	
		Далекосхідна група правових систем. Місце правової системи України серед правових систем сучасності. Міжнародні правові системи. Взаємопроникнення правових систем	
Уміння на високому професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародно-правових і загальноюридичних питань; шанобливо ставитися до опонентів і їхньої точки зору.	КЗП-10.ПР.Н.05	**Політичні і правові вчення періоду Стародавнього світу**	
		Політичні і правові вчення періоду Середньовіччя та Відродження	
		Політичні і правові вчення періоду Нового і Новітнього часу	
Уміння виділяти аспекти державної чи недержавної задачі, вирішення яких може бути доручене органам зовнішніх зносин; уміння працювати в системі зовнішніх зносин України, а також у рамках міжвідомчої та державно-приватної взаємодії за участю органів зовнішніх зносин.	КЗП-11.ПР.Р.01	Правове регулювання зовнішніх зносин Євросоюзу	
Уміння правильно організовувати ділове спілкування у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики й права з урахуванням суті поставленої задачі, інших дотичних, насамперед міркувань конфіденційності.	КЗП-12.ПР.Н.01	**Практичне оволодіння нормами літературної української мови (фонетичними, орфоепічними, стилістичними, орфографічними, орфоепічними, пунктуаційними, граматичними тощо), подолання проблем низького рівня культури мови, зокрема суржику, калькування, неправильного слововживання**	
		Прикладні аспекти міжнародних інформаційних відносин	
Уміння активно та дієво відстоювати точку зору, з якою особисто не згоден.	КЗП-12.ПР.Н.02	**Міжнародне право як сфера професійної діяльності**	
Уміння робити письмовий переклад з іноземної та на іноземну мову документів дипломатичного й публіцистичного характеру широкої суспільно-політичної тематики.	КЗП-13.ЗР.О.01	**Письмовий переклад**	
		Дипломатична кореспонденція іноземною мовою	
Уміння робити послідовний усний переклад з іноземної мови та на іноземну розмов на суспільно-політичні теми без використання фахової термінології.	КЗП-13.ЗР.Н.02	*Основи побутового спілкування іноземною мовою. Мовний етикет*	
		Основи усного послідовного перекладу	
		Практика усного послідовного перекладу при нефаховому спілкуванні з переважанням побутової лексики	

Уміння формулювати результати юридичного аналізу питання у вигляді юридичних висновків, довідок, відповідей, звітів й інших документів з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права	КЗП-14.ЗР.Р.01	**Міжнародне право як сфера професійної діяльності**	
		Правила оформлення й опублікування наукової роботи. Наукові установи і кадри. Науково-дослідна діяльність студентів	
Уміння використовувати загальнотеоретичні знання про різні правові системи (національні, міжнародну, європейську) при вирішенні практичних задач діяльності.	КСП-01.ПР.Р.01	Співвідношення та взаємодія міжнародного та національного права	
		Загальні положення міжнародного приватного права	
		Поняття права Євросоюзу та його юридична природа	
Уміння виділяти теоретично значущі аспекти практичних юридичних питань і практичні наслідки абстрактних теоретичних формулювань у сфері міжнародного та національного права.	КСП-02.ПР.Р.01	**Норма міжнародного права: поняття норми, взаємодія між нормами та правотворчий процес у міжнародному праві**	
		Правовідносини в міжнародному приватному праві	
Уміння формулювати концептуальні схеми вирішення міжнародно-правових і національно-правових проблем, аналізувати власні правові концепції та концепції інших осіб на предмет логічної послідовності та практичної адекватності.	КСП-02.ПР.Р.02	**Вступ до загальнотеоретичної юриспруденції. Філософія гуманістичних цінностей та міжнародні порівняльні аспекти й співвідношення особи, суспільства, держави**	
		Римське приватне право	
Уміння визначати потребу в застосуванні юридичних механізмів вирішення суспільних потреб.	КСП-02.ПР.Р.03	Філософія функціонування і трансформації держави: механізм управління, політична система та порівняльні аспекти міжнародно-правових моделей сучасності	
Уміння грамотно формулювати власну думку з використанням категоріального апарату юридичної науки.	КСП-02.ЗР.Н.04	Вступ до загальнотеоретичної юриспруденції. Філософія гуманістичних цінностей та міжнародні порівняльні аспекти й співвідношення особи, суспільства, держави	
Уміння використовувати історичні прецеденти, а також свої знання з історії держави й права та учень про державу й право для відстоювання своєї точки зору та в інших професійних цілях.	КСП-03.ПР.Р.01	**Політичні і правові вчення періоду Стародавнього світу**	
		Політичні і правові вчення періоду Середньовіччя та Відродження	
		Політичні і правові вчення періоду Нового і Новітнього часу	
Уміння здійснювати історичні розвідки у сфері права й правознавства, використовуючи методи історичної науки; відтворювати й обґрунтовано описувати історичний контекст	КСП-03.ЗР.О.02	**Виникнення міжнародного права та його становлення у докласичний період**	
		Розвиток міжнародного права у класичний	

юридичних явищ.		**період**	
Уміння використовувати норми Конституції України в ході поточної правозастосовної діяльності.	КСП-04.ПР.Р.01	Джерела конституційного права. Конституційно-правовий статус особи. Конституційно-правові засади суспільного ладу	
Уміння аналізувати проекти нормативно-правових актів на предмет відповідності Конституції України.	КСП-04.ЗР.О.02		
Уміння аналізувати дії органів державної влади та місцевого самоврядування на відповідність Конституції України.	КСП-04.ПР.Р.03	Поняття та форми безпосередньої демократії. Держава як категорія конституційного права. Форма держави	
Уміння складати процесуальні документи для ведення справ у Конституційному Суді України.	КСП-04.ЗР.Р.04	**Джерела конституційного права. Конституційно-правовий статус особи. Конституційно-правові засади суспільного ладу**	
		Загальні засади судової влади та характерні риси порівняльного судового права та судових системи країн світу. Організація судової влади в Україні	
Уміння використовувати історичний досвід конституціоналізму України та іноземних держав при виконанні задач діяльності.	КСП-04.ПР.Р.05	***Українське державотворення та дипломатія від зародження кінця XVIII століття***	
		Україна на шляху до міжнародної суб'єктності (XIX-XXI століття)	
Уміння складати тексти законопроектів, порівняльних таблиць, пояснювальних записок, та іншої супровідної документації до законопроектів.	КСП-05.ЗР.О.01	**Філософія правотворчості, реалізації, застосування норм права та порівняльні аспекти міжнародної юридичної діяльності**	
		Законодавча влада. Глава держави. Виконавча влада. Судова влада. Місцеве самоврядування. Конституційно-правова відповідальність	
Уміння складати проекти й супровідну документацію для підзаконних нормативно-правових актів.	КСП-05.ЗР.О.02	**Законодавча влада. Глава держави. Виконавча влада. Судова влада. Місцеве самоврядування. Конституційно-правова відповідальність**	
Уміння формулювати юридичні питання й відповідати на юридичні питання, пов'язані з функціонуванням органів виконавчої влади України та (у співпраці з іноземними фахівцями) зарубіжних країни.	КСП-06.ПР.Р.01	**Законодавча влада. Глава держави. Виконавча влада. Судова влада. Місцеве самоврядування. Конституційно-правова відповідальність**	
Уміння самостійно та у взаємодії з представниками органів державної влади складати документи для подання до органів державної влади.	КСП-06.ЗР.О.02	**Філософія функціонування і трансформації держави: механізм управління, політична система та порівняльні аспекти міжнародно-правових моделей сучасності**	
Уміння представляти інтереси клієнтів у спілкуванні з органами державної влади.	КСП-06.ПР.Р.03	**Міжнародне право як сфера професійної діяльності**	
Уміння складати позови, клопотання й інші процесуальні	КСП-06.ЗР.Р.04	**Загальні засади судової влади та характерні**	

документи, пов'язані з розглядом справи в адміністративних судах.		**риси порівняльного судового права та судових системи країн світу. Організація судової влади в Україні**	
Уміння в складі групи фахівців брати участь у вирішенні питання екстрадиції.	КСП-08.ПР.Р.03	Міжнародне кримінальне право та міжнародно-правове регулювання співпраці в боротьбі зі злочинністю	
Уміння вирішувати типові та найпростіші технічні задачі організації міжнародної співпраці в боротьбі зі злочинністю.	КСП-08.ПР.О.04	Міжнародне кримінальне право та міжнародно-правове регулювання співпраці в боротьбі зі злочинністю	
Уміння приватноправового аналізу побутових, сімейних, комерційних та інших відносин, ускладнених іноземним елементом.	КСП-09.ПР.Р.01	**Правовідносини в міжнародному приватному праві**	
Уміння виділяти приватноправові аспекти проблем переважно не правового та не приватноправового характеру, ускладнених іноземним елементом.	КСП-09.ПР.Р.02	Міжнародне речове право та міжнародне право інтелектуальної власності	
		Зобов'язання та інші сфери відносин в міжнародному приватному праві	
Уміння визначати юридичні ризики, пов'язані з множинністю, відмінністю й непевністю застосовних законодавств; проводити загальний аналіз іноземного цивільного законодавства; точно формулювати питання іноземним юридичним радникам у зрозумілій їм формі.	КСП-09.ПР.Р.03	**Міжнародне речове право та міжнародне право інтелектуальної власності**	
Уміння самостійно представляти інтереси клієнта в цивільних і господарських справа у судах України та третейських судах, утворених за законодавством України, а також — у складі групи фахівців — у міжнародному комерційному арбітражі.	КСП-10.ПР.Р.01	**Загальні засади судової влади та характерні риси порівняльного судового права та судових системи країн світу. Організація судової влади в Україні**	
Уміння використовувати широку обізнаність з історії міжнародного права при виконанні практичних задач діяльності.	КСП-11.ПР.Р.01	**Виникнення міжнародного права та його становлення у докласичний період**	
Уміння використовувати історичні аргументи при веденні фахової дискусії у сфері міжнародного права.	КСП-11.ПР.Н.02	**Розвиток міжнародного права у класичний період**	
Уміння застосовувати історичне тлумаченні норм міжнародного права.	КСП-11.ПР.Р.03		
Уміння використовувати знання загальносистемних інститутів міжнародного права при вирішенні практичних задач діяльності.	КСП-12.ПР.Р.01	**Відповідальність у міжнародному праві. Контрзаходи та санкції**	
		Мирне вирішення спорів. Міжнародна законність і правопорядок	
Уміння проводити міжнародно-правовий аналіз питань міжнародної та зовнішньої політики, а також інших питань практичної діяльності.	КСП-13.ПР.Р.01	Персональне верховенство і статус осіб у міжнародному праві	

Уміння давати усні й письмові консультації з питань міжнародно-правового регулювання.	КСП-13.ПР.Р.02	Територіальне верховенство в міжнародному праві. Види й статус територій	
Уміння брати участь у складі делегації в процесі розробки та укладання міжнародного договору.	КСП-14.ПР.Р.01	Основні конвенційні моделі регулювання міжнародних економічних відносин	
Уміння забезпечувати проходження внутрішньодержавних, а також міжнародних (депонування, реєстрація, здача ратифікаційних грамот тощо) процедур щодо міжнародного договору.	КСП-14.ПР.Р.02	**Норма міжнародного права: поняття норми, взаємодія між нормами та правотворчий процес у міжнародному праві**	
Уміння роботи з міжнародним договором як із джерелом міжнародного права.	КСП-14.ПР.Р.03		
Уміння давати консультації щодо використання міжнародних конвенційних та інституційних механізмів захисту прав людини в інтересах клієнта.	КСП-14.ПР.Р.01	Методологічні засади дослідження прав людини у міжнародному праві	
Уміння в складі групи фахівців представляти інтереси клієнта при використанні міжнародних механізмів захисту прав людини.	КСП-15.ПР.Р.02	Дослідження універсальних та регіональних механізмів захисту прав людини	
Уміння швидко знаходити потрібні акти законодавства Європейського Союзу та визначати їхній юридичний статус.	КСП-16.ЗП.О.01	Організаційно-правовий механізм Євросоюзу	
Уміння давати характеристику політиці Європейського Союзу з питань інтересу клієнта на підставі актів законодавства та інших документів ЄС.	КСП-16.ПР.Р.02	**Правове регулювання зовнішніх зносин Євросоюзу**	
Уміння у співпраці з фахівцями з країн Європейського Союзу давати консультації про застосування права ЄС з цікавих для клієнта питань.	КСП-16.ПР.Р.03	Правове регулювання відносин на внутрішньому ринку Євросоюзу, спільні політики і напрямки діяльності Євросоюзу	
Уміння письмово перекладати юридичні, насамперед міжнародно-правові документи з широким використанням вузькоспеціалізованої термінології з іноземної та на іноземну мову.	КСП-17.ЗП.Н.01	Професійна термінологія іноземної мови	
		Практика перекладу юридичних текстів	
Уміння щодо усного послідовного перекладу ділового формального й неформального спілкування з питань міжнародного права, права України та іноземних держав, права Європейського Союзу, з широким використанням вузькоспеціалізованої фахової термінології.	КСП-17.ЗП.Н.02	Практика усного послідовного перекладу підчас фахового спілкування з переважанням фахової лексики	
Уміння вирішувати найпоширеніші юридичні питання роботи міжнародних організацій, а також взаємодії міжнародних організацій з органами державної влади та місцевого самоврядування.	КСП-18.ПР.Р.01	**Суб'єкти міжнародного права: види, ознаки, визнання та правонаступництво**	
Уміння складати основні види зовнішньоекономічних контрактів та іншим чином забезпечувати юридичне оформлення	КСП-19.ЗР.О.01	Система сучасного міжнародного економічного права	

найпоширеніших зовнішньоекономічних операцій.			

Додаток Г

Перелік нормативних навчальних дисциплін і практик

Шифр навчальної дисципліни або практики	Назва навчальної дисципліни або практики	Назва блоку змістових модулів, що входить до навчальної дисципліни або практики	Шифр блоку змістових модулів, що входить до навчальної дисципліни або практики	Назва змістового модуля	Шифри змістових модулів, що входять до блоку змістових модулів
1. НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ 1.1. Цикл дисциплін соціально-гуманітарної підготовки					
1.01	Ділова українська мова	Українська мова для використання в професійній діяльності		Практичне оволодіння нормами літературної української мови (фонетичними, орфоепічними, стилістичними, орфографічними, орфоепічними, пунктуаційними, граматичними тощо), подолання проблем низького рівня культури мови, зокрема суржику, калькування, неправильного слововживання	
1.02	Історія та культура України	Історія державотворення в Україні, та її зовнішньої політики й дипломатії		Мова дипломатичних документів	

				Українське державотворення та дипломатія від зародження кінця XVIII століття	
1.03	Філософія	Основи філософії		*Україна на шляху до міжнародної суб'єктності (XIX-XXI століття)*	
				Вступ до філософії	
1.04	Загальна історія держави і права	Історичні умови формування міжнародно-правової системи та Всесвітня історія		Вивчення курсу "Загальна історія держави і права" полягає у тому, щоб дати майбутнім юристам знання про загальні закономірності та характерні особливості виникнення, функціонування, зміни різних типів і форм держави і права народів світу на всіх етапах розвитку. Вивчаючи загальну історію держави та права , майбутній правник- міжнародник не тільки досліджує минулий національний соціально-державний і правотворчий процес, а й набуває навичок аналізу цього процесу,	

				і, що найважливіше, вмінь оцінювати сучасні моменти державно-правового та соціально-культурного розвитку країн світу та прогнозувати майбутні моделі такого розвитку власної держави. За умов формування в Україні демократичного суспільства та держави, у якій панує закон, важливо сформувати такого фахівця-юриста, який поєднував би новітні юридичні та історичні знання, високу правову культуру та професіоналізм з розумінням власної національної державно-правової ідеї, з почуттям вивіреної позиції громадянина України – держави суверенної, демократичної, правової. Вивчаючи загальну історію держави та права, потрібно враховувати її комплексний характер, тобто, по-перше, досліджувати етапи	

				історичного та державно-правового розвитку в загальному контексті світової історії держави та права, по-друге, аналізувати процеси формування державних інститутів, системи права, що виникали на терені національних держав на основі загальнотеоретичних та історичних уявлень про виникнення, розвиток та функціонування державних організацій та правових та соціальних систем, по-третє, пов’язати історико-теоретичні висновки минулого державно-правового процесу з сучасними проблемами державотворення та правотворення держав світу і окреслити шляхи вирішення цих проблем	
1.05	Основи наукових досліджень	Методика й практичні навики самостійного наукового дослідження за фахом		Наукові дослідження: поняття, інформаційне забезпечення та методологія Правила оформлення й опублікування наукової роботи. Наукові	

				установи і кадри. Науково-дослідна діяльність студентів	
1.06	Міжнародні відносини та світова політика			Формування Ялтинсько-Потсдамської системи. Розгортання “холодної війни” (1945 – поч. 60-х років) Розрядка міжнародної напруженості та стабілізація міжнародної системи (початок 60-х – кінець 70-х років) Особливості розвитку регіональних систем міжнародних відносин (1945-2012 рр.)	
1.07	Вступ до спеціальності «Міжнародне право»	Основні знання про фах юрист-міжнародника, характер одержуваних знань і сферу застосування		Міжнародне право як нормативні системи та предмет наукового вивчення Міжнародне право як сфера професійної діяльності	
1.08	Міжнародне публічне право (основи теорії)	Базові поняття теорії міжнародного права		Поняття, природа, сфера дії та джерела міжнародного права Норма міжнародного права: поняття норми, взаємодія між нормами та правотворчий процес у міжнародному праві Суб’єкти міжнародного права: види, ознаки, визнання та	

				правонаступництво Співвідношення та взаємодія міжнародного та національного права Реалізація міжнародного права та міжнародно-правові відносини	
1.09	Право міжнародних договорів			Поняття права міжнародних договорів Принципи права міжнародних договорів Кодифікація права міжнародних договорів Сторони в міжнародному договорі Стадії укладання міжнародного договору Дія міжнародного договору в часі і просторі Тлумачення норм міжнародного договору Забезпечення виконання міжнародних договорів	
1.10	Міжнародне право захисту прав людини та основних свобод	Місце навчальної дисципліни «Міжнародно-правові механізми захисту прав людини» в системі галузевих навчальних дисциплін; - понятійно-категоріальний апарат навчальної дисципліни «Міжнародно-правові		- уміння та навички надавати консультації щодо використання міжнародних конвенційних та інституційних механізмів захисту прав людини в інтересах клієнта; - уміння в складі групи фахівців	

		механізми захисту прав людини»; - методологічні основи мислення, дослідження та аналізу міжнародного права та міжнародного права прав людини; - Формування міжнародного права прав людини як галузі міжнародного права (поняття та джерела); - Універсальні міжнародно-правові норми про захист прав людини; - Система органів ООН щодо захисту прав людини; - Європейська система захисту прав людини та інституційні органи; - Міжамериканська система захисту прав людини, інституційні та конвенційні органи і механізми імплементації; - Африканська система захисту прав людини: африканська хартія прав людини і прав народів; - Європейський		представляти інтереси клієнта при використанні міжнародних механізмів захисту прав людини; - навички формування основ логічно обґрунтованих індивідуальних рекомендацій з конкретних питань міжнародно-правових механізмів захисту прав людини; - здатність до системного мислення щодо причин порушення прав людини та пошуку відповідних юридичних механізмів захисту; - навички управління міжнародно-правовою інформацією; - дослідницькі навички.	

		Суд з прав людини в системі міжнародного захисту прав людини; - професійне використання юридичних понять та категорій, що застосовуються у сфері міжнародно-правових механізмів захисту прав людини.			
1.11	Міжнародне приватне право	Загальна частина міжнародного приватного права Особлива частина міжнародного приватного права		Загальні положення міжнародного приватного права Правовідносини в міжнародному приватному праві Міжнародне речове право та міжнародне право інтелектуальної власності Зобов'язання та інші сфери відносин в міжнародному приватному праві	
1.12	Право Європейського Союзу	Загальна частина права Європейського Союзу Особлива частина права Європейського Союзу		Поняття права Євросоюзу та його юридична природа Організаційно-правовий механізм Євросоюзу Правове регулювання відносин на внутрішньому ринку Євросоюзу, спільні політики і напрямки	

				діяльності Євросоюзу Правове регулювання зовнішніх зносин Євросоюзу	
1.13	Історія міжнародного права	Історія становлення й розвитку міжнародного, методологічні проблеми вивчення історії міжнародного права		Виникнення міжнародного права та його становлення у докласичний період Розвиток міжнародного права у класичний період	
1.14	Міжнародне економічне право	Міжнародно-правове регулювання економічних відносин		Система сучасного міжнародного економічного права Основні конвенційні моделі регулювання міжнародних економічних відносин	
1.15	Міжнародна інформація	Інформаційні потоки в міжнародних відносинах		Інформаційна парадигма глобального розвитку Прикладні аспекти міжнародних інформаційних відносин	
1.16	Теорія міжнародних відносин	Теоретичні підходи до розуміння й вивчення міжнародних відносин		Загальна частина теорії міжнародних відносин Особлива частина теорії міжнародних відносин	
1.17	Країнознавство	Політичні, економічні й соціокультурні особливості основних регіонів		Країни пострадянського простору Країни Європи і Північної Америки Країни Азії, Африки,	

		світу		Австралії й Океанії Країни Латинської Америки	
1.3. Дисципліни професійної та практичної підготовки					
1.18	Римське право	Римське публічне та приватне право		Римська держава. Римське публічне право. Особа та держава Римське приватне право	
1.19	Теорія держави і права	Ціннісні та когнітивні аспекти теорії держави і права		Вступ до загальнотеоретичної юриспруденції. Філософія гуманістичних цінностей та міжнародні порівняльні аспекти й співвідношення особи, суспільства, держави Філософія виникнення і призначення держави: походження, соціальна сутність, форми прояву та порівняльні аспекти міжнародного розвитку Філософія функціонування і трансформації держави: механізм управління, політична система та порівняльні аспекти міжнародно-правових моделей сучасності Філософія становлення і розвитку права:	

				поняття, сутність, форми прояву та міжнародні порівняльні аспекти праворозуміння Філософія правотворчості, реалізації, застосування норм права та порівняльні аспекти міжнародної юридичної діяльності Філософія поведінки у правовій сфері, правова законність, правовий порядок та їх порівняльні аспекти у міжнародній сфері	
1.20	Правничі системи сучасності	Порівняльно-правовий метод у правознавстві та типологія правових систем країн світу		Порівняльне правознавство: метод, наука, навчальна дисципліна. Методологія порівняльно-правових досліджень Класифікація правових систем сучасності. Романо-германська правова сім'я Англо-саксонська правова сім'я. Релігійно-традиційні правові сім'ї. Релігійно-общинна група. Ісламське право. Індуське право. Іудейське право.	

				Канонічне право. Звичаєве право Далекосхідна група правових систем. Місце правової системи України серед правових систем сучасності. Міжнародні правові системи. Взаємопроникнення правових систем	
1.21	Порівняльне конституційне право	Конституційне право України та зарубіжних країн у порівняльному викладі		Джерела конституційного права. Конституційно-правовий статус особи. Конституційно-правові засади суспільного ладу Поняття та форми безпосередньої демократії. Держава як категорія конституційного права. Форма держави Законодавча влада. Глава держави. Виконавча влада. Судова влада. Місцеве самоврядування. Конституційно-правова відповідальність	
1.22	Право міжнародних організацій			Поняття, ознаки, правосуб'єктність міжнародних організацій.	

				Види міжнародних організацій. ООН: система органів, функції, повноваження. Спеціалізовані установи ООН. НАТО. Регіональні організації. Європейський Союз. Правова природа актів ЄС.	
1.23	Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції	міжнародне право, юстиція, юрисдикція, міжнародна кримінальна юстиція, злочин, міжнародний злочин, злочин міжнародного характеру, фізична особа, держава, міжнародна організація, правосуддя, агресія, геноцид, воєнні злочини, екстрадиція, Міжнародний кримінальний суд, ООН, міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю		Історичні етапи становлення міжнародної кримінальної юстиції сутність міжнародної кримінальної юстиції, визначити роль Міжнародного Кримінального Суду у сфері міжнародного кримінального правосуддя особливості міжнародної кримінальної відповідальності фізичних осіб за вчинені ними міжнародні правопорушення основні напрями та форми міжнародного співробітництва у сфері міжнародної кримінальної юстиції.	
1.24	Судові системи і порівняльне	Право України та зарубіжних країн про		Загальні засади судової влади та характерні	

	судове право	судоустрій у порівняльному викладі		риси порівняльного судового права та судових системи країн світу. Організація судової влади в Україні Судові системи Німеччини та Австрії. Судові система Франції, Іспанії та Італії Судові системи Великобританії та США	
1.25	Право міжнародної безпеки			Поняття, предмет та джерела права міжнародної безпеки. Загальна система колективної безпеки. Регіональні системи колективної безпеки. Міжнародно-правове регулювання роззброєння та скорочення озброєнь. Заходи посилення довіри.	
1.26	Дипломатичне та консульське право	- нормативно-правову міжнародну та національну бази основи дипломатії, історію формування; - основні принципи, поняття, терміні та категорії, що складають основу дипломатії, методи		- логічно та професійно обґрунтовувати та висловлювати свою точку зору з проблематики міжнародного права прав людини; - використовувати юридичні поняття та	

		та засоби дипломатичної комунікації, основні види документів, зокрема дипломатичне листування; - специфіку протокольної практики багатосторонньої дипломатії (міжнародних організацій, міжнародних нарад, конференцій, самітів, тощо); особливості дипломатичних функцій у діяльності дипломатичних представництв і окремих дипломатів; - основні норми і засоби організації дипломатичного забезпечення зовнішньополітичних заходів України на високому та найвищому рівнях; - методи та специфіку повсякденної роботи з дипломатичними		категорії, що застосовуються у сфері міжнародних відносин щодо прав людини; - опанувати основами міжнародно-правового аналізу зовнішньо - політичних проблем у цій царині; - професійно тлумачити нормативний зміст і юридичну природу основних міжнародно-правових актів з питань захисту прав людини; - готувати, оформлювати та направляти скарги до Комітету ООН з прав людини та звернення до Європейського Суду з прав людини.	

		представництвами, структурними підрозділами з питань що стосуються дипломатії зовнішньополітичних відомств різних країн світу; - структуру, функції та завдання дипломатичних підрозділів державних установ в Україні та відповідних органів у зарубіжних країнах.			
1.27	Іноземна мова			Морфологія іноземної мови Синтаксис іноземної мови Фразеологія іноземної мови Стилістика іноземної мови Професійна термінологія іноземної мови Основи побутового спілкування іноземною мовою. Мовний етикет Основи ділового спілкування іноземною	

				мовою Письмовий переклад Основи усного послідовного перекладу Дипломатична кореспонденція іноземною мовою	
1.28	Виконання кваліфікаційної роботи із захистом в ЕК, державний екзамен зі спеціальності			Кваліфікаційна робота бакалавра із захистом в ЕК	
1.29	Перекладацька практика			Практика письмового перекладу текстів широкої суспільно-політичної та дипломатичної тематики Практика перекладу юридичних текстів Практика усного послідовного перекладу при нефаховому спілкуванні з переважанням побутової лексики Практика усного послідовного перекладу підчас фахового спілкування з переважанням фахової лексики	

1.30	Виробнича практика			Проходження практики в МЗС, Консульствах та посольствах та ін..	
2. ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА 2.1. Цикл соціально-гуманітарної підготовки					
2.1.	Доктрина та практика генези міжнародного права та свободи думки, совісті і релігії / Міжнародне право та свобода думки, совісті і релігії	1) засвоєння теорії державно-конфесійного права, загальних засад, міжнародних норм, що регулюють державно-конфесійні відносини; 2) формування основних навиків правильного тлумачення і застосування норм міжнародного та національного законодавства у сфері державно-конфесійних відносин в їх історичному розвитку та на сучасному етапі; 3) формування вміння визначати, юридично обґрунтовувати і відстоювати свою правову позицію, захищати права та інтереси особи, тобто внести вклад у		1) оволодіти основними категоріями державно-конфесійного права; 2) вміти порівнювати українське державно-конфесійне законодавство із міжнародним та європейським, встановлювати його подібність або відмінність з метою пошуку пріоритетних підходів до регулювання державно-конфесійних відносин; 3) вірно тлумачити і застосовувати норми міжнародного державно-конфесійного права, самостійно поповнювати і погли-блювати свої знання; 4) обґрунтовувати і відстоювати свою правову позицію, застосовувати здобуті знання для застосування норм законодавства у сфері свободи совісті.	

		формування компетентного фахівця в галузі державно-конфесійного права.			
2.2	Логіка / Психологія			Предмет логіки. Структура логіки. Поняття, їх види. Відношення між поняттями. Зміст і обсяг понять. Поділ понять. Визначення понять. Операції обмеження і узагальнення понять. Операції над класами понять. Класифікація понять. Судження, його структура. Прості і складні судження. Атрибутивні, релятивні та екзистенціальні судження. Логічний квадрат. Об’єднана класифікація суджень за кількістю та якістю. Розподіленість термінів судження. Модальні судження. Складні судження. Таблиця істинності складних суджень.	

				Безпосередні умовиводи.	
2.3	Політологія / Соціологія			Базові політологічні знання й навики політичного аналізу Основні поняття, предмет і методологічна основа політології Політологічний аналіз	
2.4	Історія політичних та правових учень / Історія вчень про державу і право			Предмет історії політичних і правових вчень. Поняття і структура політико-правового вчення. Методологія історії політичних і правових вчень. Періодизація курсу. Становлення і розвиток політико-правової ідеології як специфічної форми суспільної свідомості. Зародження політико-правової думки. Руйнування міфологічних уявлень про устрій суспільства в період розкладу родового ладу. Політичні та правові вчення найдавніших держав світу (Давній	

				Єгипет, Древній Вавилон). Політико-правові вчення Стародавньої Індії. Політико-правові вчення Стародавнього Китаю. Вчення софістів і Сократа про право і державу. Вчення Платона про державу і законах. Політико-правове вчення Арістотеля. Політико-правові вчення в період занепаду давньогрецьких держав. Епікур. Стоїцизм. Полібій про природний круговороті політичних форм. Політико-правові погляди Цицерона. Правові погляди римських юристів. Політико-правова ідеологія раннього християнства. Теократична теорія Іоанна Златоуста. Вчення Августина Аврелія про два градах. Вчення Фоми Аквінського про закони	

				і державі. Політико-правові ідеї в ідеології середньовічних єресей. Вчення Марсилій Падуанського про закони і державі. Політико-правова концепція ісламу в країнах Арабського Сходу. Політико-правові ідеї в працях арабських філософів Середньовіччя. Ібн-Хальдун. Становлення політико-правової ідеології в Давньоруській державі. Політичні та правові ідеї Реформації (М. Лютер, Т. Мюнцер, Ж. Кальвін). Політичні ідеї тираноборцев (монархомахов). Е. де Ла Боесі про добровільне рабство. Політичне вчення Н. Макіавеллі. Теорія державного суверенітету Ж. Бодена. Соціальні та по політико-правові ідеї Т. Мора і Т. Кампа-Неллі. Політико-правові ідеї	

				некористолюбців і иосифлян. Вчення про верховної влади в теорії Філофея «Москва - третій Рим». Політична програма І. Пересветова. Політичні погляди Івана Грозного та Андрія Курбського. Політико-правова концепція І.Т. Тимофєєва. Теорії природного права і договірного походження держави Г.Гроція Обгрунтування демократії у вченні Б. Спінози про право і державу. Політико-правова концепція Дж. Локка. Проект конституційної монархії. Т. Гоббс про право і державу. Основні політико-правові вчення в роки Англійської буржуазної революції. Політичні концепції С. Полоцького та Ю. Крижанича. Вчення про державу і право Ф. Прокоповича і В.	

				Татіщева. Політична концепція І.Т. Посошкова. Природно-правові теорії Пуфендорфа і Томазія. Правова теорія Ч. Беккаріа. Навчання Ш. Монтеск'є і Вольтера про закони і державі. За політико-правове вчення Ж.Ж. Руссо. За політико-правові погляди (французьких матеріалістів (Дідро, Гольбах, Гельвецій) і соціалістів (Мореллі, Мелье). За політико-правові ідеї Великої Французької революції. За політико-правова думка США періоду боротьби за незалежність (Т. Джефферсон, Т. Пейн, А. Гамільтон). Ідеологія освіченого абсолютизму. Катерина Велика. Основні по політико-правові положення буржуазного лібералізму у вченні С. Десницкого. Ідеологія феодальної аристократії. М . М. Щербатов про державу і	

				право. Історична школа права. Вчення І. Канта про право і державу. Консервативні по політико-правові вчення в Європі кінця - початку XIX ст. Ж. де Местр. Е. Берк. Політико-правові уявлення європейських соціалістів першої половини XIX століття (Сен-Симон, Фур'є, Оуен). Політико-правове вчення Г. Гегеля. Ліберальні концепції першої половини XIX в. Б. Кон-стан, І. Бентам. Виникнення юридичного позитивізму в правознавстві в. Дж Остін. Вчення О. Конта про державу і право. Політико-правова думка Росії початку XIX в. Карамзін Н.М. та Сперанський М.М. Політичні та правові ідеї декабристів. Політичні та правові погляди західників і слов'янофілів. П.Я. Чаадаєв. Політико-	

				правова доктрина марксизму. Російська ліберальна політико-правова думка другої половини XIX в. Політико-правова ідеологія російського народництва. Вчення Р. Ієрінга про державу і право. Політико-правова ідеологія анархізму. Прудон. Політико-правові вчення і програма соціал-демократії. Ф. Лассаль. Органічна теорія держави Г. Спенсера.	
2.2. Дисципліни професійної та практичної підготовки					
2.5.	Інформаційні системи в юриспруденції / Основи інформатики та обчислювальної техніки			Інтеграція права й інформатики Правова інформатика Поняття правової інформації Моделі та комп'ютерні технології в юридичній діяльності Національна програма правової освіти населення Інформаційні системи державно-правового характеру	
2.6.	Порівняльне трудове і соціальне право / Трудове			- основні теоретичні положення трудового та соціального права, поняття	

	право зарубіжних країн			та інститути галузі; - основні принципи трудового і соціального права; - основні положення українського та зарубіжного трудового і соціального права та тенденції їх розвитку; - структуру трудового права та трудового законодавства як України, так і інших країн світу; - міжнародно-правове регулювання трудових відносин; - порядок застосування норм міжнародного трудового права для регулювання відносин з працевлаштування, матеріального забезпечення і соціального страхування громадян України за кордоном та іноземних громадян на території України. - визначати необхідний масив правової літератури, законодавчої бази для практичного вирішення конкретних юридичних ситуацій; - володіти спеціальною юридичною та міжнародно - правовою термінологією, загально-науковою та правничою методологією; - тлумачити	

				міжнародні та національні нормативно-правові акти, які регулюють трудові та соціальні відносини; - застосовувати норми, встановлені Міжнародною організацією праці, трудовим законодавством України та іноземних держав для врегулювання практичних питань, що можуть виникнути при залученні найманої праці або для вирішення суперечок, пов'язаних із застосуванням норм, які регулюють трудові відносини, зокрема трудової міграції, її соціального забезпечення; - надавати пропозиції щодо приведення законодавства України у відповідність з міжнародними стандартами, а також його вдосконалення; - консультувати громадян і організації України з питань трудового права, інформувати про місцеве законодавство та звичаї, що діють у правовому полі іноземних держав та брати участь у вирішенні можливих спорів і розробляти шляхи	

				узгодження проблем на засадах взаємності; - проводити наукові дослідження, організовувати наукові дискусії з проблемних питань, теорії та практики застосування норм, які регулюють трудові відносини, організовувати апробацію висновків наукових досліджень та вживати заходів щодо впровадження їх результатів у практику.	
2.7.	Порівняльне цивільне право / Порівняльне зобовязальне право			- основні поняття, методи, елементи та інститути порівняльного цивільного права - вчення про джерела, суб'єктів та об'єкти порівняльного цивільного права - становлення та тенденції сучасного розвитку цивільного права в Україні та світі - особливості здійснення та захисту цивільних прав - проблеми, що виникають у	

				зобов’язальних та позадоговірних відносинах цивільного права вміти: - володіти понятійним апаратом порівняльного цивільного права - користуватися національними та міжнародними джерелами правового регулювання цивільних відносин - розв’язувати практичні проблеми здійснення та захисту цивільних прав - проводити порівняльно-правовий аналіз категорій, елементів та інститутів цивільного права України та інших держав застосовувати норми цивільного права	
2.8.	Друга іноземна мова / Англійська, німецька, французька,			Морфологія іноземної мови Синтаксис іноземної мови	

	словацька			Фразеологія іноземної мови Стилістика іноземної мови Професійна термінологія іноземної мови Основи побутового спілкування іноземною мовою. Мовний етикет Основи ділового спілкування іноземною мовою Дипломатична кореспонденція іноземною мовою	
2.9	Теорія та практика перекладу / Англійська, німецька, французька, словацька)			Письмовий переклад Основи усного послідовного перекладу	
2.10	Порівняльне кримінальне право / Право міжнародної відповідальності			– основні поняття, категорії та термінологію національного і зарубіжного кримінального права; – теоретичні основи побудови кримінально-правових інститутів у правових системах сучасного світу; – особливості джерел та базові положення кримінального законодавства та практики його застосування в Україні і досліджуваних зарубіжних країнах.	

				– всебічно аналізувати юридичні казуси, ґрунтуючись на відповідних джерелах кримінального права (кодексах, законах, статутах, судовій практиці тощо) України та зарубіжних країн; – застосовувати приписи законодавства та інших джерел кримінального права про покарання та альтернативні йому заходи кримінально-правового впливу; – орієнтуватися в підходах до вирішення питань кримінальної відповідальності за окремі види злочинів в Особливій частині кримінального права зарубіжних країн; – аналізувати сучасні тенденції розвитку юридичної практики, формулювати й аргументувати свою точку зору щодо спірних питань теорії і практики кримінального права України та зарубіжних країн.	
2.11	Порівняльне адміністративне право / Адміністративне право зарубіжних			предмет, метод і систему адміністративного права зарубіжних країн, зв’язок цієї галузі	

	країн			права з іншими галузями права; основні проблеми науки адміністративного права; базові концепції з зарубіжних доктрин публічної адміністрації та адміністративного права, організацію та функціонування системи органів публічної адміністрації провідних зарубіжних країн, зміст та форми діяльності органів публічного управління усіх рівнів, зміст та види контролю за діяльністю органів публічної адміністрації; використовувати отримані знання в правозастосовній діяльності; вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, які регламентують відносини у сфері публічної адміністрації; аналізувати й коментувати відповідні нормативні положення; прогнозувати напрями здійснення реформ у зазначеній сфері;	

				користуватися сучасною науковою і спеціальною літературою, електронними юридичними базами даних, іншими інформаційними джерелами.	
2.12	Порівняльний цивільний процес / Цивільний процес зарубіжних країн			Загальні положення порівняльного цивільного процесу Судові системи України і світу Особи та органи, які приймають участь у цивільному процесі Доказування в цивільному процесі України та інших держав Перегляд та виконання судових рішень Альтернативне вирішення цивільних справ. Сучасні тенденції розвитку цивільного процесу 18 Альтернативні форми вирішення цивільних	
2.13	Порівняльний кримінальний процес / Кримінальний процес зарубіжних			Історичні форми кримінального процесу. Стадії кримінального процесу. Функції кримінального	

	країн			процесу. Процесуальна форма. Процесуальні відносини. Процесуальні гарантії. Наука кримінального процесуального права. Джерела кримінального процесуального права. Дія кримінального процесуального права в часі, у просторі та за колом осіб. Поняття і значення принципів. .Принцип верховності права. Здійснення правосуддя виключно судом. Участь народу у здійсненні правосуддя. Незалежність суддів і підкорення їх лише закону. Одноособовий і колегіальний розгляд справи. Принцип законності. Рівність всіх учасників перед законом та судом. Забезпечення доведеності вини. Змагальність сторін та свобода в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом	

				їх переконливості. Підтримання державного обвинувачення в суді прокурором. Забезпечення обвинуваченому права на захист. Гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами. Забезпечення апеляційного і касаційного оскарження рішень суду. Обов’язковість рішень суду.	

Додаток Д

Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки, навчальними дисциплінами й практиками та перелік сформованих компетенцій

Цикл	Навчальні цикли та передбачувані результати їх засвоєння	Перелік дисциплін	Кредитів ECTS	Загальна кількість годин	Шифри сформованих компетенцій
1	2	3	4	5	6
1. Нормативна частина	*1.1. Цикл дисциплін соціально-гуманітарної підготовки*	Історія та культура України	4	120	КСО-04, КЗН-02, КІ-01, КЗП-08, КЗП-12
		Ділова українська мова	3	90	КЗП-03, КСП-04
		Філософія	3	90	КСО-01, КЗН-04
		Загальна історія держави і права	3	90	КСО-01, КСО-03, КЗН-01,
		Фізичне виховання		120	КСП-04
	1.2. Дисципліни фундаментальної підготовки	Основи наукових досліджень	3	90	КЗП-01, КЗП-04,
		Міжнародні відносини та світова політика	3,5	105	КСО-02, КСО-08, КСО-10, КІ-04, КІ-05, КЗП-09, КЗП-12, КЗП-14, КСП-06,
		Вступ до спеціальності "Міжнародне право"	3	90	КЗП-01, КЗП-06, КЗП-08, КСП-01, КСП-02, КСП-12, КСП-14, КСП-18,
		Міжнародне публічне право (основи теорії)	10	300	КСП-08, КСП-13,
		Право міжнародних договорів	3	90	КСП-01, КСП-09,
		Міжнародне право захисту прав людини та	5	150	КЗП-11, КСП-01, КСП-16,

		основних свобод			
		Міжнародне приватне право	4	120	КЗП-07, КСП-03, КСП-11,
		Право Європейського Союзу	7	210	КСП-14, КСП-19
		Історія міжнародного права	3	90	КЗП-01, КЗП-05,
		Міжнародне економічне право	3	90	КСО-05, КЗП-05,
		Міжнародна інформація	3	90	КЗН-01, КЗН-03, КІ-03, КЗП-03, КЗП-12,
		Теорія міжнародних відносин	3	90	КСО-05, КЗН-01, КІ-05, КЗП-01,
		Країнознавство	3	90	КСО-09
	1.3. Дисципліни професійної та практичної підготовки	Римське право	3	90	КЗН-03, КІ-03, КІ-04, КСП-14
		Теорія держави і права	9	270	КЗП-02, КЗП-10, КСП-03,
		Правничі системи сучасності	3	90	КЗП-07, КЗП-10, КСП-02,
		Порівняльне конституційне право	4	120	КСО-07, КЗН-01, КЗП-01, КЗП-08, КЗП-10, КСП-02, КСП-05, КСП-06,
		Право міжнародних організацій	3	90	КЗН-01, КЗП-10, КСП-09,
		Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції	3	90	КСП-04, КСП-05,
		Судові ситеми і порівняльне судове право	4	120	КСП-04, КСП-06, КСП-10,
		Право міжнародної безпеки	4	120	КСП-14, КСП-15
		Дипломатичне та	4,5	135	КІ-02, КІ-06, КЗП-08, КЗП-13, КСП-

		консульське право			17,
		Іноземна мова	40	1200	КІ-06, КЗП-13, КСП-17,
		Виконання кваліфікаційної роботи із захистом в ЕК, державний екзамен зі спеціальності	12	360	КЗН-05, КЗН-03.ЗР.О.01, КСП-14, КСП-15,
		Перекладацька практика (3 тижні)	4,5	135	КСО-04.ПР.Н.01, КЗН-01.ПР.Р.06, КЗН-01.ПР.Р.02
		Виробнича практика (3 тижні)	4,5	135	КСП-17, КСП-14, КЗН-03.ЗР.О.01, КСП-14, КСП-15,
2.ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА	*2.1. Цикл соціально-гуманітарної підготовки*	Доктрина та практика генези міжнародного права та свободи думки, совісті і релігії / Міжнародне право та свобода думки, совісті і релігії	3	90	КЗН-03.ЗР.О.01, КСП-14, КСП-15,
		Логіка / Психологія	3	90	КЗП-03.ПР.Р.01
		Політологія / Соціологія	3	90	КСП-02.ПР.Р.01, КСП-16.ПР.Р.02
		Історія політичних та правових учень / Історія вчень про державу і право	3	90	КСП-18.ПР.Р.01
	2.2. Дисципліни професійної та практичної підготовки	Інформаційні системи в юриспруденції / Основи інформатики та обчислювальної техніки	3	90	КСП-14, КСП-15, КЗП-01.ПР.О.05 КЗН-03.ЗР.О.01
		Порівняльне трудове і соціальне право / Трудове	3	90	КЗП-01.ПР.О.01, КЗП-01.ПР.О.04

		право зарубіжних країн			
		Порівняльне цивільне право / Порівняльне зобовязальне право	10	300	КСП-18.ПР.Р.01, КСП-14, КСП-15, КЗП-01.ПР.О.04
		Друга іноземна мова / Англійська, німецька, французька, словацька	17	510	КСП-02.ПР.Р.01,
		Теорія та практика перекладу / Англійська, німецька, французька, словацька)	6	180	КЗП-07, КЗП-10, КСП-02,
		Порівняльне кримінальне право / Право міжнародної відповідальності	3	90	КЗН-03.ЗР.О.01, КЗП.01.ПР.О.02, КЗП-01.ПР.О.01
		Порівняльне адміністративне право / Адміністративне право зарубіжних країн	3	90	КЗП-03.ПР.Р.01
		Порівняльний цивільний процес / Цивільний процес зарубіжних країн	3	90	КСП-05, КСП-14, КСП-17, КІ-05
		Порівняльний кримінальний процес / Кримінальний процес зарубіжних країн	3	90	КЗП.01.ПР.О.02
2.3. Дисципліна вільного вибору студента (за блоками)	*Блок "Міжнародне публічне право"*	Міжнародно-правові особливості кваліфікації збройних конфліктів	3	90	КЗП-01.ПР.О.04, КЗП-12, КСП-14
		Актуальні проблеми міжнародної юстиції	3	90	КСП-02.ПР.Р.01, КЗН-01.ПР.Р.06, КЗН-01.ПР.Р.02

		Теорія і практика сучасного міжнародного права	3	90	КЗП-01.ПР.О.05 КСО-04.ПР.Н.01, КЗН-01.ПР.Р.02, КЗП-11
	Блок "Міжнародне приватне право"	Приватна юридична практика	3	90	КЗН-01.ПР.Р.02
		Порівняльне право цінних паперів	3	90	КЗП-01.ПР.О.05 КСО-04.ПР.Н.01, КЗН-01.ПР.Р.02, КЗП-11
		Порівняльне підприємницьке право	3	90	КЗН-01.ПР.Р.06, КЗН-03.ЗР.О.01, КСП-14, КСП-15,
	Блок "Європейське право"	Економічне право Євросоюзу	3	90	КЗН-03.ЗР.О.01, КСП-14, КСП-15,
		Практика Європейського Суду з прав людини	3	90	КСО-04.ПР.Н.01, КЗН-01.ПР.Р.02
		Право Євросоюзу у сфері юстиції та внутрішніх справ	3	90	КСП-17
		Права людини у Євросоюзі	3	90	КСП-14

Додаток Е

Нормативні форми державної атестації осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах

Нормативні форми державної атестації, що використовуються для встановлення рівня опанування особами, які навчаються у вищих навчальних закладах, відповідних змістових модулів:

Дипломний проект (робота) – 2.02, 2.03, 2. 04, 2.05, 2.06, 2.07, 2.08

(шифри змістових модулів, що виносяться на державну атестацію)

Комплексний державний іспит зі спеціальності – 2.02, 2.03, 2. 04, 2.05, 2.06, 2.07, 2.08

(шифри змістових модулів, що виносяться на державну атестацію)

Додаток Є

Визначення термінів, що використовуються в Стандарті

А

Акредитація – процедура надання вищому навчальному закладові певного типу права провадити освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації, відповідно до вимог стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного й матеріально-технічного забезпечення.

Атестація (державна атестація) осіб, які закінчують вищі навчальні заклади – встановлення відповідності рівня якості отриманої ними вищої освіти вимогам стандартів вищої освіти після закінчення навчання за напрямом, спеціальністю.

Б

Базова вища освіта – це освітній рівень особи, яка на основі програми повної загальної середньої освіти засвоїла освітню частину відповідної освітньо-професійної програми, що є невід'ємною складовою здобуття кваліфікації за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра.

В

Вид діяльності *(людини)* – характеристика діяльності залежно від способів і форм її проведення.

Вид діяльності визначається станом взаємодії фахівця з узагальненим об'єктом діяльності протягом усього циклу існування об'єкта.

Валідність – комплексна характеристика психодіагностичної методики (тесту), що включає відомості щодо сфери явищ, які досліджуються, та репрезентативності діагностичної процедури стосовно них.

Вимога – норма, правило.

Виробнича функція *(трудова, службова)* – сукупність обов'язків, котрі виконує фахівець відповідно до займаної посади і які визначаються посадовою інструкцією або кваліфікаційною характеристикою.

Розрізняють такі виробничі функції:

дослідницька – спрямована на збирання, оброблення, аналіз і систематизацію науково-технічної інформації з напряму діяльності;

проектувальна *(проектувально-конструкторська)* – спрямована на виконання послідовності дій щодо синтезу систем або окремих їх складових, розробку документації, яка необхідна для втілення та використання об'єктів і процесів (*конструювання* є окремим процесом проектування, який полягає в обґрунтуванні рішень щодо принципу дії та конструкції об'єктів, розроблення документації на їх виготовлення);

організаційна – спрямована на упорядкування структури й взаємодії елементів системи з метою зниження невизначеності, а також підвищення ефективності використання ресурсів і часу (окремим процесом організації діяльності можна вважати *планування* - часове впорядкування виконання робіт, тобто обґрунтування їх послідовності, тривалості та строків виконання);

управлінська – функція, спрямована на досягнення поставленої мети, забезпечення сталого функціонування й розвитку систем завдяки інформаційному обміну (до фахівця інформаційні потоки надходять через зворотні зв'язки, до об'єкта управління - у вигляді директивних рішень);

технологічна – спрямована на втілення поставленої мети за відомими алгоритмами, тобто фахівець виступає як структурний елемент (ланка) певної технології;

контрольна – функція, спрямована на здійснення контролю в межах своєї професійної діяльності в обсязі посадових обов'язків;

прогностична – дає змогу на основі аналізу здійснювати прогнозування в професійній діяльності;

технічна – спрямована на виконання технічних робіт у професійній діяльності.

Вища освіта – рівень освіти, який здобувається особою у вищому навчальному закладі в результаті послідовного, системного та цілеспрямованого процесу засвоєння змісту навчання, який ґрунтується на повній загальній середній освіті й завершується здобуттям певної кваліфікації за підсумками державної атестації.

Вищий навчальний заклад – освітній, освітньо-науковий заклад, який заснований і діє відповідно до законодавства про освіту, реалізує згідно з наданою ліцензією освітньо-професійні програми вищої освіти за певними освітніми та освітньо-кваліфікаційними рівнями, забезпечує навчання, виховання й професійну підготовку осіб відповідно до їх покликання, інтересів, здібностей та нормативних вимог у галузі вищої освіти, а також здійснює наукову й науково-технічну діяльність.

Г

Галузь знань – група напрямів підготовки, споріднених за ознакою спільності узагальнених структур діяльності.

Громадянство України – правовий зв'язок між фізичною особою і Україною, що знаходить свій вияв у їх взаємних правах та обов'язках.

Д

Депозитарій – держава, міжнародна організація або її головна виконавча посадова особа, якій здається на зберігання оригінал

міжнародного договору і яка виконує стосовно цього договору функції, передбачені міжнародним правом.

Дипломна робота – кваліфікаційна робота, призначена для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь вирішувати типові завдання діяльності, які в основному віднесені в ОКХ до організаційної, управлінської та виконавської (технологічної, операторської) виробничих функцій.

Дія – одиниця діяльності, внаслідок якої досягається конкретна усвідомлена мета.

Діяльність (*діяльність людини*) – динамічна система взаємодій людини із навколишнім світом, в яких вона досягає свідомо поставлених цілей, що з'являються внаслідок виникнення в неї певних потреб.

У процесі діяльності людина виступає як ***суб'єкт діяльності***, а її дії спрямовані на зміни об'єкта діяльності.

Документообіг – процес переміщення документів, що використовуються в службовій діяльності, який включає підготовку, оброблення, зберігання, надання інформації, необхідної для видання актів управління, здійснення управлінських процедур, оформлення службових документів, котрі юридично підтверджують певні факти, складання планів, кошторисів, довідок службового характеру, ведення обліково-статистичної роботи, архівів, діловодство (ведення канцелярських справ).

З

Завдання діяльності – потреба, що виникає в певних умовах і може бути задоволена в результаті визначеної структури діяльності, до якої належить:

предмет діяльності *(праці)* – елементи навколишнього середовища, що суб'єкт має до початку своєї діяльності і які підлягають трансформації в продукт;

засіб діяльності *(праці)* – об'єкт, що опосередковує вплив суб'єкта на предмет діяльності, або те, що звичайно називають «знаряддям праці», і стимули, які використовуються, наприклад, у діяльності управління;

процедура діяльності *(праці)* – технологія (спосіб, метод) одержання бажаного продукту. Інформація про спосіб діяльності фіксується у вигляді програми або алгоритму на певних матеріальних носіях;

умови діяльності *(праці)* – характеристика оточення суб'єкта в процесі діяльності (температура, склад повітря, рівень акустичних шумів, пристосованість приміщення до праці, меблі, а також соціальні умови, просторові й часові чинники);

продукт діяльності *(праці)* – те, що одержано в результаті трансформації предмета в процесі діяльності.

Є три види завдань діяльності:

професійні завдання діяльності, безпосередньо спрямовані на виконання завдання (завдань), що поставлено(і) перед фахівцем як професіоналом;

соціально-виробничі завдання діяльності, пов'язані з діяльністю фахівця у сфері виробничих відносин у трудовому колективі (наприклад, інтерактивне та комунікативне спілкування тощо);

соціально-побутові завдання діяльності, що виникають у повсякденному житті та пов'язані з домашнім господарством, відпочинком, родинним спілкуванням, фізичним і культурним розвитком, можуть впливати на якість виконання фахівцем професійних та соціально-виробничих завдань.

Застереження – одностороння заява в будь-якому формулюванні і під будь-якою назвою, зроблена державою при підписанні, ратифікації, прийнятті чи затвердженні договору або приєднанні до нього, за допомогою якого вона бажає виключити або змінити юридичну дію певних положень договору в їхньому застосуванні до цієї держави.

Здатність – властивість індивіда здійснювати, виконувати, робити що-небудь, поводити себе певним чином; у тому числі психічний та фізичний стан індивіда, в якому він спроможний виконувати певний вид продуктивної діяльності.

Здібність – природній нахил до чого-небудь, талант, зокрема особливості індивіда, що є суб'єктивними умовами успішного ведення певного виду продуктивної діяльності.

Здібності пов'язані із загальною орієнтованістю особи, її схильностями до тієї чи іншої діяльності.

Зміст вищої освіти – зумовлена цілями та потребами суспільства система знань, умінь і навичок у вигляді компетенцій, що має бути сформована в процесі навчання з урахуванням перспектив розвитку суспільства, науки, техніки, технології, культури та мистецтва.

Зміст навчання – структура, зміст і обсяг навчальної інформації, засвоєння якої забезпечує особі можливість здобуття вищої освіти й певної кваліфікації. Зміст навчання поділяється на:

- ***нормативну частину*** – обов'язковий для засвоєння зміст навчання, сформований відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики як змістові модулі із зазначенням їхнього обсягу й рівня засвоєння, а також форм державної атестації;
- ***вибіркову частину*** – рекомендований для засвоєння зміст навчання, сформований як змістові модулі із зазначенням їхнього обсягу та форм атестації, призначений для задоволення потреб і можливостей особистості, регіональних потреб у фахівцях певної спеціалізації, з урахуванням досягнень наукових шкіл і вищих навчальних закладів.

Змістовий модуль – система навчальних елементів, що поєднані за ознакою відповідності певному навчальному об'єктові.

Знання – результат процесу діяльності пізнання, перевірене суспільною практикою і логічно упорядковане відображення його у свідомості людини.

Знання – категорія, яка віддзеркалює зв'язок між пізнавальною й практичною діяльністю людини, становить систему понять, суджень, уявлень та образів, орієнтовних основ дій тощо, яка має певний обсяг і якість. Знання можливо ідентифікувати тільки за умови їх виявлення як умінь виконувати відповідні розумові або фізичні дії.

Знання фундаментальні – знання щодо соціальних і професійних норм діяльності особи, основа її освіти та професійної підготовки.

Фундаментальні знання формують здатність особи опановувати нові знання, орієнтуватися в проблемах, що виникають, виконувати прогнозовані завдання діяльності. Фундаментальні знання інваріантні у відношеннях:

- напрямів підготовки до певної галузі освіти;
- спеціальності до напряму підготовки;
- спеціалізації до спеціальності.

І

Імперативна норма загального міжнародного права – норма міжнародного права, що приймається і визнається міжнародним співтовариством держав у цілому як норма, відхилення від якої недопустиме і яку може бути змінено тільки наступною нормою загального міжнародного права, що носила б такий же характер.

Індивідуалізація навчання – організація процесу навчання, яка передбачає його модифікацію відповідно до потреб того, хто навчається.

Інновації – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція чи послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери.

Інноваційна діяльність – діяльність, що спрямована на використання й комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентноспроможних товарів та послуг.

Іноземець – особа, яка не перебуває в громадянстві України і є громадянином (підданим) іншої держави або держав.

К

Кадрове забезпечення – визначення необхідних людських ресурсів, набір на роботу, відбір, підготовка й розвиток людських ресурсів.

Кваліфікація[**] – здатність виконувати завдання та обов'язки відповідної роботи.

[**] Терміни, визначення яких викладені з урахуванням положень, що подані в Міжнародній стандартній класифікації занять, ДК 003: 2005, та Загальних положеннях

Кваліфікація визначається рівнем освіти та спеціалізацією. Необхідний рівень освіти досягається завдяки реалізації освітніх, освітньо-професійних й освітньо-наукових програм підготовки і має в цілому відповідати колу та складності професійних завдань і обов'язків.

У документах про освіту чи інших документах про професійну підготовку кваліфікація визначається через професійну назву роботи за класифікацією професії.

Клас завдання діяльності – ознака рівня складності завдання діяльності, що вирішується фахівцем. Усі завдання діяльності розподіляються на три класи:

стереотипні – передбачають діяльність відповідно до заданого алгоритму, що характеризується однозначним набором добре відомих, раніше відібраних складних операцій і потребує використання значних масивів оперативної та раніше засвоєної інформації;

діагностичні – передбачають діяльність відповідно до заданого алгоритму, що містить процедуру часткового конструювання рішення із застосуванням раніше відібраних складних операцій і потребує використання значних масивів оперативної та раніше засвоєної інформації;

евристичні – передбачають діяльність за складним алгоритмом, що містить процедуру конструювання раніше не відомих рішень і потребує використання великих масивів оперативної та раніше засвоєної інформації.

Компетентність – інтегрована характеристика якостей особистості, результат підготовки випускника ВНЗ для виконання діяльності в певних професійних та соціально-особистістних предметних сферах (компетенціях), який визначається необхідним обсягом і рівнем знань та досвіду в певному виді діяльності.

Компетенція – включає знання й розуміння (теоретичне знання академічної галузі, здатність знати й розуміти), знання як діяти (практичне та оперативне застосування знань до конкретних ситуацій), знання як бути (цінності як невід'ємна частина способу сприйняття життя з іншими в соціальному контексті). Предметна сфера, у якій індивід добре обізнаний і в якій він проявляє готовність до виконання діяльності.

Контроль якості вищої освіти – система заходів, які здійснює третя сторона з метою перевірки характеристик якостей особистості випускника вищого навчального закладу, їх порівняння з установленими вимогами й визначення відповідності кінцевим цілям вищої освіти.

Кредит (національний кредит у системі вищої освіти України) – обсяг навчального матеріалу, який з урахуванням терміну опанування студентами певних навчальних елементів (відповідно до психофізіологічних норм засвоєння при використанні оптимальних форм, методів і засобів

Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників відповідно до цілей цього стандарту.

навчання та контролю) може бути засвоєний за 54 години навчального часу (сума годин аудиторної й самостійної роботи студента за тиждень).

Кредит ECTS (заліковий кредит) – одиниця Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи (36 академічних годин), яка визначає навчальне навантаження, необхідне для засвоєння змістових модулів.

Л

Ліцензування – процедура визнання спроможності вищого навчального закладу певного типу розпочати освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації, відповідно до вимог стандартів вищої освіти, а також державних вимог щодо кадрового, науково-методичного й матеріально-технічного забезпечення.

М

Міжнародна організація (міжурядова) – організація, створена на основі міжнародного договору або іншого документу, що регулюється міжнародним правом і має свою власну міжнародну правосуб'єктність.

Міжнародне публічне право – система юридичних норм, які регулюють міжнародні відносини з метою забезпечення миру і безпеки, прав людини і співробітництва, це рішення і правові засоби їх застосування, прийняті повноважними суб'єктами задля реалізації спільних інтересів.

Міжнародний договір – угода, укладена між державами в письмовій формі і врегульована міжнародним правом, незалежно від того, чи викладена така угода в одному документі, двох чи кількох зв'язаних між собою документах, а також незалежно від її конкретного найменування.

Н

Навички – уміння, що внаслідок численних повторень стають автоматичними й виконуються без свідомого контролю.

Навчальна дисципліна *(у вищому навчальному закладі)* – педагогічно адаптована система понять про явища, закономірності, закони, теорії, методи тощо будь-якої галузі діяльності (або сукупності різних галузей діяльності) із визначенням потрібного рівня сформованості в тих, хто навчається, певної сукупності умінь і навичок.

Навчальний елемент *(дидактична одиниця)* – мінімальна доза навчальної інформації, що зберігає властивості навчального об'єкта.

Навчальний об'єкт – навчальна інформація певного обсягу, що має самостійну логічну структуру та зміст і дає змогу оперувати цією інформацією в процесі розумової діяльності.

Навчальний план – складова стандартів вищої освіти вищих навчальних закладів, яка розробляється на основі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки і визначає графік

навчального процесу, перелік, послідовність та час вивчення навчальних дисциплін (практик), види навчальних занять і терміни їх проведення, а також форми здійснення підсумкового контролю.

Надійність – характеристика методики (тесту), яка віддзеркалює точність психодіагностичних вимірів, а також стійкість результатів тесту стосовно впливу сторонніх випадкових чинників.

Напрям підготовки за професійним спрямуванням у вищій освіті – група спеціальностей із спорідненим змістом вищої освіти та професійної підготовки.

Національна безпека – захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства й держави, за якої забезпечуються стабільний розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам.

Норма – сукупність формальних і неформальних вимог, що регулюють певні дії та поведінку суб'єктів системи вищої освіти й учасників освітянського процесу.

Норма міжнародного права – юридично обов'язкове правило поведінки держав та інших суб'єктів міжнародного права в міжнародних відносинах.

Норматив – розрахункова величина витрат освітянських ресурсів, що характеризує оптимальний стан освітянського процесу.

Нормативний термін навчання – термін навчання за денною (очною) формою, необхідний для засвоєння особою нормативної та вибіркової частин змісту навчання і встановлений стандартом вищої освіти**.**

О

Об'єкт діяльності – процеси, або (та) явища, або (та) матеріальні об'єкти, на які спрямована діяльність суб'єкта діяльності (наприклад, двигун внутрішнього згоряння, організаційно-економічна система, технологія галузі тощо). ***Узагальнений об'єкт діяльності*** фахівця з вищою освітою – загальна назва природних чи штучних систем, на зміну властивостей яких спрямована діяльність суб'єкта. Певні етапи циклу існування систем (об'єктів діяльності) визначають типи діяльності фахівців.

Організація – об'єднання людей, суспільних груп, держав на базі спільності інтересів, мети, програми дій і т. ін.; товариство, партія, клуб; особливості будови чого-небудь; структура; фізичні й психічні особливості окремої особи.

Процес організації зумовлює такі дії:

- створення, заснування чого-небудь із залученням до цього інших суб'єктів діяльності;
- здійснення певних заходів громадського значення, їх розроблення, підготовка і проведення;
- згуртування, об'єднання кого-небудь із певною метою;
- чітке налагодження, належне впорядкування чогось.

Орієнтовна основа дії – система уявлень людини про мету, план та засоби виконання дії.

Освітній рівень вищої освіти – характеристика вищої освіти за ознаками ступеня сформованості інтелектуальних якостей особи, достатніх для здобуття кваліфікації, яка відповідає певному освітньо-кваліфікаційному рівню.

Освітні рівні:

неповна вища освіта – освітній рівень вищої освіти особи, який характеризує сформованість її інтелектуальних якостей, що визначають розвиток особи як особистості та є достатніми для здобуття нею кваліфікацій за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста;

базова вища освіта – освітній рівень вищої освіти особи, який характеризує сформованість її інтелектуальних якостей, котрі визначають розвиток особи як особистості та є достатніми для здобуття нею кваліфікацій за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра;

повна вища освіта – освітній рівень вищої освіти особи, який характеризує сформованість її інтелектуальних якостей, що визначають розвиток особи як особистості та є достатніми для здобуття нею кваліфікацій за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра.

Освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти – характеристика вищої освіти за ознаками ступеня сформованості знань, умінь та навичок особи, що забезпечують її здатність виконувати завдання та обов'язки (роботи) певного рівня професійної діяльності.

Освітньо-кваліфікаційні рівні:

молодший спеціаліст – освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі повної загальної середньої освіти здобула неповну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для здійснення виробничих функцій певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності. Особам, які завершили навчання в акредитованому вищому професійному училищі, центрі професійно-технічної освіти, може присвоюватись освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за відповідним напрямом (спеціальністю), з якого також здійснюється підготовка працівників високого рівня кваліфікації. Особи, які мають базову загальну середню освіту, можуть одночасно навчатися за освітньо-професійною програмою підготовки молодшого спеціаліста і здобувати повну загальну середню освіту;

бакалавр – освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі повної загальної середньої освіти або неповної вищої освіти здобула базову вищу освіту, фундаментальні й спеціальні уміння та знання щодо узагальненого об’єкта праці (діяльності), достатні для виконання завдань і обов’язків (робіт) певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності. Підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра може здійснюватися на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста. Особи, які в період навчання за освітньо-професійною

програмою підготовки бакалавра у вищих навчальних закладах другого-четвертого рівнів акредитації припинили подальше навчання, мають право за індивідуальною програмою здобути освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за однією із спеціальностей, відповідних напряму підготовки бакалавра, у тому самому або іншому акредитованому вищому навчальному закладі;

спеціаліст – освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для виконання завдань і обов'язків (робіт) певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності;

магістр – освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для виконання професійних завдань і обов'язків (робіт) інноваційного характеру певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності. Підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістра може здійснюватися на основі освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. Особи, які в період навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістра припинили подальше навчання, мають право за індивідуальною програмою здобути освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за такою ж або спорідненою спеціальністю в тому самому чи іншому акредитованому вищому навчальному закладі.

Освітня діяльність – діяльність, пов’язана з наданням послуг для здобуття вищої освіти з видачею відповідного документа.

Освітянська технологія – див. *Технологія освіти*.

Основні принципи міжнародного права – система основоположних норм міжнародного права, які регулюють відносини між його суб'єктами і є критерієм правомірності міжнародних правотворчого і правозастосовчого процесів, дійсності інших міжнародно-правових норм.

Особа без громадянства – особа, яку жодна держава відповідно до свого законодавства не вважає своїм громадянином.

П

Первинна посада – посада, що не потребує від випускників навчального закладу попереднього досвіду професійної практичної діяльності.

Планування – процес розроблення порядку виконання певної діяльності, тобто конкретизація цієї діяльності: визначення проміжних цілей і послідовності їх досягнення, розрахунку строків, прогнозування наслідків

майбутніх ситуацій, визначення потреб у ресурсах, виконавцях і необхідних засобах по кожній із цих цілей.

Повна вища освіта — освітній рівень вищої освіти особи, який характеризує сформованість її інтелектуальних якостей, що визначають розвиток особи як особистості і є достатнім для здобуття нею кваліфікацій за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра.

Повноваження – документ, який виходить від компетентного органу держави і за допомогою якого одна чи кілька осіб призначаються репрезентувати цю державу з метою ведення переговорів, прийняття тексту міжнародного договору або встановлення його автентичності, вираження згоди цієї держави на обов'язковість для неї міжнародного договору або з метою вчинення будь-якого іншого акта, що стосується міжнародного договору.

Показник якості вищої освіти – кількісна характеристика якості особистості випускника вищого навчального закладу, що розглядається стосовно певних умов його навчання та сфери майбутньої соціальної діяльності.

Посада – визначена структурою і штатним розписом первинна структурна одиниця органу публічного адміністрування, підприємства, установи, організації, що відображає встановлені нормативними актами зміст та обсяг повноважень особи, яка її обіймає.

Посадові інструкції – перелік завдань і обов’язків, функцій, прав, відповідальності, які властиві відповідній посаді в конкретних організаційно-технічних умовах.

Правова інформація – це сукупність документованих або публічно оголошених відомостей про право, його систему, джерела, реалізацію, юридичні факти, правовідносини, правопорядок, правопорушення й боротьбу з ними та їх профілактику тощо.

Прийняття рішень – логіко-розумова діяльність, спрямована на вибір оптимального рішення (мети, методів, засобів, ціннісних орієнтацій і критеріїв, форм організації) із множини альтернативних варіантів евристичним або емпіричним шляхом.

Проблема – ситуація під час діяльності, яка містить суперечності наукового, організаційного або іншого характеру і становить перешкоди, що виникають при досягненні суб’єктом цілеспрямованого результату своєї діяльності.

Прогнозування – наукове передбачення можливого й закономірного стану економіки, суспільства в майбутньому, яке спирається на досвід і поточні передбачення стосовно майбутнього. Прогнозування результатів управлінської діяльності передбачає визначення цінності потоків майбутніх

суспільних витрат і суспільних вигод, як прямих, так і непрямих, що виникають унаслідок прийняття певного рішення.

Професія** – набір робіт, які характеризуються заданим рівнем збігу основних завдань та обов'язків, що виконуються чи мають бути виконані працівником.

Професія вимагає від працівника визначеного кола знань та умінь.

Професійна підготовка – здобуття кваліфікації за відповідним напрямом підготовки або спеціальністю.

Р

Ратифікація – міжнародний акт, за допомогою якого держава виражає в міжнародному плані свою згоду на обов'язковість для неї міжнародного договору.

Регулювання – діяльність, спрямована на підтримання внутрішньої стабільності системи, усунення відхилень у тих процесах, які визначають існування системи, її цілісність і будову.

Рівень професійної діяльності – характеристика професійної діяльності за ознаками певної сукупності професійних завдань та обов'язків (робіт), що виконує працівник. У сфері праці розрізняють такі рівні професійної діяльності:

- ***стереотипний (рівень використання)*** – уміння використовувати налагоджену систему (об'єкт діяльності) під час виконання конкретних завдань діяльності та знання призначення об'єкта і його основних (характерних) властивостей;
- ***операторський*** – уміння готувати (налагоджувати) систему й керувати нею під час виконання конкретних завдань діяльності та знання принципу (основних особливостей) побудови й принципу дії системи на структурно-функціональному рівні;
- ***експлуатаційний*** – уміння під час виконання конкретних завдань діяльності тестувати та аналізувати роботу системи з метою виявлення та усунення пошкоджень і знання методів аналізу функціонування системи та методів аналізу, пошуку та усунення пошкоджень;
- ***технологічний*** – уміння під час виконання конкретних завдань діяльності здійснювати розробку систем, що відповідають заданим характеристикам (властивостям), і знання методів синтезу та технологій розробки систем і способів їх моделювання;
- ***дослідницький*** – уміння проводити дослідження систем із метою перевірки їх відповідності заданим властивостям, уміння вибирати з множини систему, що дозволяє найбільш ефективно вирішувати завдання діяльності, знання методики дослідження систем та методів оцінювання ефективності їх застосування під час вирішення конкретних завдань діяльності.

Рівень якості вищої освіти – відносна характеристика якості вищої освіти, що ґрунтується на порівнянні значень показників якості, отриманих на підставі діагностичних іспитів випускників вищого навчального закладу, із критеріально-орієнтованим еталоном, що репрезентується стандартом вищої освіти.

Робота** – певні завдання та обов'язки, які виконуються чи мають бути виконані однією особою (працівником). Робота є статистичною одиницею, що класифікується відповідно до кваліфікації, необхідної для її виконання.

С

Сертифікація фахівця – процедура визначення відповідності професійно важливих властивостей фахівця, його компетенції тощо вимогам до його кваліфікації, визначеним у нормативних документах.

Система вищої освіти – це сукупність взаємодіючих послідовних стандартів вищої освіти:

- вищих навчальних закладів усіх форм власності;
- інших юридичних осіб, що надають освітні послуги в галузі вищої освіти;
- органів, які здійснюють управління в галузі вищої освіти.

Спеціальність – категорія, що характеризує:

у сфері праці – особливості спрямованості й специфіку роботи в межах професії (зміст завдань професійної діяльності, що відповідають кваліфікації);

у сфері освіти – спрямованість і зміст навчання при підготовці фахівця (визначається через узагальнений об'єкт діяльності або виробничу функцію та предмет діяльності фахівця і відображає насамперед вид його діяльності й сферу застосування його праці).

Спеціальність у сфері освіти є адекватним відображенням наявної у сфері праці спеціальності (кваліфікації).

Навчання за спеціальністю освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, або спеціаліста, або магістра передбачає вивчення узагальненого об'єкта діяльності фахівця, виробничих функцій та типових складових структури професійної діяльності, що задовольняють вимоги сфери праці до спеціальності.

Навчання за спеціальністю освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста передбачає вивчення виробничих функцій та типових складових структури професійної діяльності.

Спеціалізація за спеціальністю – категорія, що характеризує відмінності завдань діяльності фахівця за ознаками засобів, або(та) продуктів, або(та) умов діяльності в межах спеціальності. Спеціалізація пов'язана як із необхідною галуззю знань, використовуваними інструментами чи устаткуванням, так і з продукцією, яка виробляється, або наданими

послугами, і відповідає певною мірою деталізованому колу професійних завдань та обов'язків.

Стандарти вищої освіти *(система стандартів вищої освіти)* – сукупність норм, що визначають зміст вищої освіти, зміст навчання, засоби діагностики якості вищої освіти та нормативний термін навчання.

Стандарти вищої освіти є основою оцінки освітнього та освітньо-кваліфікаційного рівня громадян незалежно від форм здобуття вищої освіти. Відповідність освітніх послуг стандартам вищої освіти визначає якість освітньої та наукової діяльності вищих навчальних закладів.

Систему стандартів вищої освіти становлять державний стандарт вищої освіти, галузеві стандарти вищої освіти та стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів.

Структурно-логічна схема підготовки – наукове й методичне обґрунтування процесу реалізації освітньо-професійної програми підготовки.

Структурно-логічна схема підготовки надається у вигляді мережі міждисциплінарних зв'язків за напрямом підготовки або спеціальністю і діє впродовж усього терміну реалізації відповідної освітньо-професійної програми підготовки.

Суб'єкт міжнародного права – учасник міжнародних відносин, який володіє міжнародними правами і обов'язками, здійснює їх на основі міжнародного права і несе в необхідних випадках міжнародно-правову відповідальність.

Т

Тест – стандартизована психодіагностична методика, яка призначена для встановлення кількісних і якісних індивідуально-психологічних відмінностей. У психологічній діагностиці – стандартизований, часто обмежений у часі іспит.

Тест досягнень – тип психодіагностичних методик, що спрямовані на оцінювання досягнення рівня сформованості певної компетенції.

Тести критеріально-орієнтовані – типи тестів для визначення рівня індивідуальних досягнень щодо певного критерію на основі логіко-функціонального аналізу змісту завдань. Як критерій (або об'єктивний еталон) звичайно розглядаються конкретні знання, уміння, навички, необхідні для успішного виконання того чи іншого завдання діяльності.

Тест ситуаційний – критеріально-орієнтований тест досягнень, який складається з цілеспрямованого набору тестових завдань, призначених для оцінювання рівня сформованості знань щодо орієнтовних основ дій, які є адекватними діяльності вирішення проблемних ситуацій, що властиві майбутній діяльності (соціальній, виробничій) випускників вищих навчальних закладів.

Технологія навчання – сукупність форм, методів, прийомів та засобів передавання соціального та (або) професійного досвіду в процесі навчання.

Технологія освіти – процес та результат створення (проектування) адекватної потребам і можливостям особи та суспільства системи соціалізації, особистісного й професійного розвитку людини в закладі освіти, що складається із спеціально сконструйованих відповідно до заданої мети методологічних, дидактичних, психологічних, інтелектуальних, інформаційних та практичних дій, операцій, прийомів, кроків, які гарантують досягнення цілей, що визначені учасниками освітянського процесу, та свободу їх усвідомленого вибору.

Тип діяльності – характеристика професійної діяльності залежно від способів і форм її здійснення. Визначається станом взаємодії фахівця з об'єктом діяльності - системою, що характеризується однаковою узагальненою метою (продуктом) діяльності.

Типове завдання діяльності – узагальнене завдання діяльності, яке характерне для більшості виробничих або соціальних ситуацій і не містить конкретних даних, а отже, не має конкретного вирішення (можуть бути визначені тільки шляхи вирішення).

У

Узагальнений об'єкт діяльності фахівця з базовою вищою освітою – природна чи штучна система, що розвивається. Характерні етапи цього розвитку визначають цикл взаємодії фахівця й системи.

Уміння – здатність людини виконувати певні дії на основі відповідних знань та навичок. Системи умінь різних видів формують відповідні компетенції. Уміння поділяються за видами на:

предметно-практичні – уміння виконувати дії щодо переміщення об'єктів у просторі, зміни їх форми тощо. Головну роль у регулюванні предметно-практичних дій виконують перцептивні образи, що відображають просторові, фізичні та інші властивості предметів і забезпечують керування робочими рухами відповідно до властивостей об'єкта та завдань діяльності;

предметно-розумові – уміння щодо виконання операцій із розумовими образами предметів. Ці дії вимагають наявності розвиненої системи уявлень і здатності до розумових дій (аналіз, класифікація, узагальнення, порівняння тощо);

знаково-практичні – уміння щодо виконання операцій зі знаками та знаковими системами. Прикладами цих дій є письмо, прокладання курсу по карті, одержання інформації від пристроїв і т.ін.;

знаково-розумові – уміння щодо розумового виконання операцій зі знаками та знаковими системами, наприклад дії, необхідні для виконання логічних і розрахункових операцій. Ці дії дозволяють вирішувати широке коло завдань в узагальненому вигляді.

Управління – функція організованих систем, що забезпечує збереження їх структури, підтримання режиму діяльності, досягнення їх мети. Метою управління є організація спільної діяльності людей, окремих

груп та організацій, забезпечення координації взаємодії між ними, суть управління – здійснення керівного впливу на певні об'єкти.

Управлінське рішення – це вибір соціальної норми, яка виробляється суб'єктом управління для цілеспрямованого впливу на об'єкт управління.

Управлінський контроль – процедура перевірки якості управлінської діяльності шляхом зіставлення фактично досягнутих результатів цієї діяльності з тими цілями, які були визначені в нормативних актах при вирішенні певних проблем.

Ц

Цикл підготовки – сукупність складових змісту освітньої або професійної підготовки (змістових модулів, блоків змістових модулів), що поєднані за ознаками належності їх змісту до спільного освітнього чи професійного напряму.

Я

Якість вищої освіти – сукупність характеристик особистості з вищою освітою, що відображає її професійну компетентність, ціннісну орієнтацію, соціальну спрямованість і зумовлює здатність задовольняти як особисті духовні й матеріальні потреби, так і потреби суспільства.

Якість вищої освіти випускників вищого навчального закладу також відображає здатність:

задовольняти відповідно до соціальних норм суспільні вимоги до виконання майбутніх соціально-професійних ролей;

відповідати за свої соціально важливі рішення;

задовольняти прагнення певного соціального статусу та престижу.

Якість освітньої діяльності – сукупність характеристик системи вищої освіти та її складових, яка визначає її здатність задовольняти встановлені й передбачені потреби окремої особи або (та) суспільства.

Якість особистості випускника вищого навчального закладу – цілісна сукупність характеристик особистості, що визначає зміст соціально значущих і професійно важливих властивостей особи, яка закінчує вищий навчальний заклад, та проявляється у вигляді рівня сформованості системи компетенцій.